

25 РОКІВ РАЗОМ
**ОЛІМПІЙСЬКА
ОСВІТА**

Видання Національного олімпійського комітету України

УДК: 796.032:37(477) «25»

ББК: 75.4(0)90

Б 90

Б 90 25 років разом. Олімпійська освіта / [за заг. ред.
С.Н. Бубки, М.М. Булатової]. – К.: 2017. – 128 с.

ISBN

У книзі викладено історію створення і розвитку олімпійської освіти в Україні. Представлено концепцію, структуру та дидактичне забезпечення системи олімпійської освіти. Висвітлено активну діяльність ентузіастів олімпійського руху.

Для фахівців галузі фізичного виховання і спорту, освіти, а також широкого загалу читачів, які цікавляться історією олімпійського спорту та олімпійської освіти.

УДК: 796.032:37(477) «25»

ББК: 75.4(0)90

ISBN

© Національний олімпійський комітет України
© Олімпійська академія України

25 РОКІВ РАЗОМ
**ОЛІМПІЙСЬКА
ОСВІТА**

За загальною редакцією
Бубки С. Н. та Булатової М. М.

КИЇВ 2017

Зміст

Передмова	6
I. Олімпійські знання – майбутнім фахівцям сфери фізичного виховання та спорту	10
Олімпійська освіта у вищих навчальних закладах	10
Міжнародний центр олімпійських досліджень та освіти	14
Видавництво «Олімпійська література»	16
II. Олімпійська освіта в загальноосвітніх навчальних закладах	26
Олімпійська освіта в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів	26
Олімпійська освіта – один із напрямів навчально-виховної роботи в позаурочний час	28
Олімпійська освіта – складова позашкільного виховання підростаючого покоління	36
Пілотний проект «Всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти»	56
Організація методичної роботи з педагогічними кадрами з питань інтеграції олімпійської освіти в систему роботи загальноосвітніх навчальних закладів	62
Навчальні посібники з олімпійської освіти для школярів	70
III. Міжнародні наукові конгреси, конференції, семінари, симпозиуми	82
Міжнародні наукові конгреси «Сучасний олімпійський спорт і спорт для всіх»	84

Всеукраїнська конференція «Олексій Бутівський – провісник олімпійського руху сучасності»

86

Конференції, присвячені питанням системи підготовки спортсменів в олімпійському спорті

87

Міжнародні наукові конференції «Актуальні проблеми спортивної медицини»

88

Міжнародна науково-практична конференція «Олімпійський спорт: історія і сучасність», присвячена 100-річчю від дня заснування Київського олімпійського комітету

89

«Круглий стіл» «Сучасний олімпійський рух: ідеали, цінності та їх реалізація»

90

Міжнародний форум «Олімпійський спорт: історія і сучасність»

91

Конференції для молодих учених

94

IV. Міжнародний рейтинг української олімпійської освіти та науки

99

Українські вчені – провідні лектори міжнародних наукових форумів

99

Представники НОК України в робочих органах міжнародних організацій

102

Роль Міжнародної олімпійської академії у розвитку системи олімпійської освіти в Україні

105

Зарубіжні колеги – бажані гості в Україні

110

V. Освітня діяльність комісії НОК України

114

VI. Досвід ветеранів на службі олімпійської освіти

120

VII. Нагороди та почесні звання

122

VIII. Олімпійська меморабілія

126

Передмова

Президент Національного олімпійського комітету України, олімпійський чемпіон, Герой України Сергій Бубка

У цій книзі ґрунтовно розповідається про тривале – від початку 90-х років ХХ ст. і до сьогодні – плідне багатогранне співробітництво Національного олімпійського комітету України та Олімпійської академії України. Воно охоплює скоординовану творчу спільну працю цих двох громадських організацій в олімпійській освіті й олімпійських дослідженнях, у популяризації олімпійських ідеалів і фундаментальних принципів олімпізму та у поширенні знань про олімпійський рух, олімпійський спорт і Олімпійські ігри, про їхню величну історію з часів Стародавньої Греції та Стародавнього Риму й до відродження у сучасних умовах на міжнародній основі наприкінці ХІХ ст. і подальшого розвитку протягом наступних більше ста двадцяти років.

Нагадаємо, що рішення про створення Олімпійської академії України було прийняте на другій сесії Генеральної асамблеї Національного олімпійського комітету України, яка відбулася у Києві восени 1991 р. Формувалася ОАУ згідно із рекомендаціями Міжнародного олімпійського комітету і Міжнародної олімпійської академії й за дієвої підтримки НОК України та провідного вищого навчального закладу у сфері фізичного виховання і спорту – Київського державного інституту фізичної культури, який став базовим для ОАУ. Він і в подальшому, вже як Український державний університет фізичного виховання і спорту, а згодом – Національ-

ній університет фізичного виховання і спорту України, активно сприяв і нині сприяє Національному олімпійському комітету України в їхній дослідницькій, освітній та популяризаторській діяльності у різних напрямках олімпійської тематики. Варто відзначити, що питання про розвиток олімпійської освіти вперше було піднято ще на 3-й сесії МОК у 1897 р. й потім неодноразово обговорювалося у різні часи на сесіях Міжнародного олімпійського комітету. Ще ініціатор відродження Олімпійських ігор і другий президент МОК П'єр де Кубертен наголошував, що МОК повинен чітко усвідомлювати свою освітню роль в олімпійському русі, що спорт має посісти гідне місце в освітніх програмах в усіх країнах світу. Кубертен приділяв велику увагу і проблемам педагогіки у сфері спорту й був, по суті, першим педагогом, який висловлювався про позитивний вплив виховної ролі олімпізму. Йому також було властиве й прагнення до об'єднання мистецтва і спорту, беручи за зразок давньогрецькі Олімпійські ігри не лише як атлетичні змагання, а й як спільну зустріч атлетів, письменників, поетів, істориків, філософів.

Проте надалі, при таких наступниках П'єра де Кубертена на посаді президента МОК, як Анрі де Байє-Латур, Юханнес Зігфрід Едстрем, Ейвері Брендедж, Майкл Морріс Кілланін, олімпійський спорт розглядався керівниками Міжнародного олімпійського комітету здебільшого не в комплексі з іншими складовими суспільного життя

людства, а як дещо відокремлене від них (хоча з 1961 р. розпочала свою освітню діяльність Міжнародна олімпійська академія). Ця певна відокремленість не могла не позначитися і на історичних та педагогічних наукових дослідженнях з олімпійської проблематики, і на викладанні цих питань у спеціалізованих вищих навчальних закладах, що готують фахівців різного профілю для галузі фізичного виховання і спорту.

І лише коли очільником МОК став Хуан Антоніо Самаранч – сьомий президент Міжнародного олімпійського комітету з 1980 по 2001 р., керівництво МОК почало розглядати олімпійський спорт як одну зі складових великої цілісної комплексної системи у щільних його взаємозв'язках з економікою, культурою, політикою, бізнесом, екологією, соціальними та іншими аспектами суспільного життя світового співтовариства. Самаранч, як президент МОК, прагнув органічно поєднати олімпійський рух та олімпійський спорт з економічними, політичними і соціальними процесами, що відбуваються у світі, а також наголосив, що його метою є об'єднати спорт з культурою, вихованням і освітою задля гармонійного розвитку людини. Тож для Національного олімпійського комітету України і Олімпійської академії України значущу роль відіграло те, що їх народження та початок подальшої співпраці припали саме на той період, коли на чолі Міжнародного олімпійського комітету

був Хуан Антоніо Самаранч, котрий ініціював зміни в політиці МОК щодо розвитку – як у масштабі світової олімпійської спільноти, так і в окремих країнах – олімпійської освіти та олімпійських досліджень у широкому їх поєднанні з виховними, популяризаційними та іншими складовими.

Щодо тогочасних концепцій олімпійської освіти у різних країнах, то вона розглядалася фахівцями переважно, як педагогічна діяльність, котра передбачає вирішення ряду взаємопов'язаних завдань, до яких належить формування знань про олімпійські ідеали та цінності, про Олімпійські ігри й олімпійський рух, їхню історію і мету, також формування у суспільстві інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій і установок, орієнтованих на олімпійський спорт, олімпійський рух і Олімпійські ігри, та формування такої поведінки в спорті, таких якостей і здібностей, вмінь і навичок, які забезпечують реалізацію олімпійських ідеалів і цінностей.

Не відкидаючи традиційних постулатів таких концепцій олімпійської освіти, які пропонувалися у різних країнах, провідні вчені України, які працювали і працюють у цій сфері, на початку 90-х років ХХ ст. й надалі, підтримані у своєму творчому пошуку Національним олімпійським комітетом України й Олімпійською академією України, розробили й запропонували нову, більш широку концепцію олімпійської освіти із деякими принциповими відмінностями від традиційних. Ця концепція, базуючись на широкій гуманітарній

*Президент Олімпійської академії України, заслужений діяч науки і техніки України
Марія Булатова*

Рішення Міжнародного олімпійського комітету про визнання НОК України

освіті та гуманістичному вихованні, не обмежується їхніми суто педагогічними аспектами (розширенням кругозору, отриманням нових знань тощо), і охоплює не лише сам олімпійський спорт та загалом олімпійський рух, а й взаємовідносини їх із зовнішнім середовищем у найрізноманітніших сферах суспільного життя – історичній, політичній, економічній, соціальній, екологічній, культурній – з орієнтацією на різні складові олімпійської освіти.

Відповідно до цієї, розробленої в нашій країні, концепції, яка зустріла розуміння й підтримку з боку керівництва МОК та Міжнародної олімпійської академії, повсякденна співпраця НОК України та ОАУ в їхній діяльності, що стосується олімпійської освіти, розвивалася й нині існує удвох основних напрямках.

Один з них передбачає фундаментальні та прикладні дослідження, спрямовані на здобуття нових наукових знань, й, відповідно, на створення комплексної системи знань, як у сфері історії і теорії олімпійського спорту, так і у сфері підготовки спортсменів в олімпійському спорті.

Другий напрям такої діяльності в олімпійській освіті у нашій країні охоплює широкую практичну реалізацію

знань, отриманих завдяки згаданим науковим дослідженням і впроваджуваних у багатьох сферах суспільного життя. Це участь НОК і ОАУ спільно з Національним університетом фізичного виховання і спорту України у створенні вітчизняної системи спеціалізованої вищої освіти за спеціальністю «Олімпійський спорт» та їх співпраця у підготовці наукових і науково-педагогічних кадрів з різних спеціальностей, пов'язаних із олімпійським спортом; співробітництво НОК та ОАУ і їхніх регіональних структур у залученні до олімпійської освіти дітей дошкільного і шкільного віку, а видатних спортсменів, провідних тренерів й інших фахівців – до різних заходів, покликаних усіляко популяризувати олімпійський рух і олімпійський спорт у суспільстві, перш за все, серед юнацтва та молоді; скоординована спільна видавнича діяльність НОК та ОАУ, Національного університету фізичного виховання і спорту України та спеціалізованого видавництва «Олімпійська література», яке функціонує у складі НУФВСУ, спрямована на підготовку і видання різноманітної навчальної, наукової, енциклопедичної, популярної та іншої літератури з олімпійської тематики. Це також організація та проведення

Президент Міжнародного олімпійського комітету Хуан Антоніо Самаранч (у центрі) вручає президенту Національного олімпійського комітету України Валерію Борзову (від правої) рішення МОК про визнання НОК України

міжнародних наукових конгресів, науково-практичних конференцій та інших форумів і різні форми співпраці з Міжнародним олімпійським комітетом, очолюваним восьмим президентом МОК Жаком Рогге, а згодом – дев'ятим президентом МОК Томасом Бахом, з Міжнародною олімпійською академією, вищими навчальними закладами фізичного виховання і спорту та науково-дослідними центрами різних країн. На базі кафедри історії і теорії олімпійського спорту НУФВСУ протягом тривалого часу активно діє Центр олімпійської олімпійських досліджень та освіти, якому кілька років тому надано міжнародний статус. З метою популяризації олімпійського спорту й олімпійського руху в нашій країні, сприяння духовному збагаченню її населення та поширення обміну цінностями національної культури під знаком ідей і принципів олімпізму, на засадах доброї волі, в інтересах спорту й олімпійського руху, впровадження освітніх та культурних програм, успішно реалізується укладений у березні 2007 р. договір між НОК України та ОАУ, який став основою для координації й спрямування їхніх спільних зусиль. У складі Національного олімпійського комітету України плідно діє комісія НОК «Олімпійська освіта і культура».

У грудні 2016 р. в Києві у Національному університеті фізичного виховання і спорту України відбулися представницькі ювілейні урочистості, присвячені 25-річчю Олімпійської академії України, центральним заходом яких став Міжнародний форум «Олімпійський спорт: історія і сучасність».

У книзі, яку ми презентуємо майбутнім читачам, містяться не лише розповіді про різні форми і напрями співпраці Національного олімпійського комітету України та Олімпійської академії України, а й численні фотоілюстрації, на яких зображено фун-

даторів і керівників НОК і ОАУ різних часів, провідних діячів цих організацій та проведені ними різноманітні масові та інші заходи в різних складових системи олімпійської освіти та у суміжних сферах. Попереду в усіх цих ентузіастів – і професіоналів-фахівців, і громадських активістів, об'єднаних спільною метою і спільною справою, – впевнене просування шляхом, спрямованим до нових обріїв.

Делегація України в штаб-квартирі МОК. Лозанна, 2001 р.

I. Олімпійські знання – майбутнім фахівцям сфери фізичного виховання та спорту

Олімпійська освіта у вищих навчальних закладах

П'єр де Кубертен – французький громадський і спортивний діяч, педагог, просвітильник, історик, літератор, ініціатор відродження сучасних Олімпійських ігор

Багатогранні аспекти олімпійської освіти – поширення знань про цінності олімпізму, історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції та Олімпійських ігор сучасності, принципи та ідеали олімпійського спорту – перебували у полі зору Міжнародного олімпійського комітету з моменту його створення в 1894 р.

Лише з 1980 р., коли очільником Міжнародного олімпійського комітету став Хуан Антоніо Самаранч, олімпійський спорт почав розглядатися як одна зі складових великої цілісної комплексної системи – у тісному взаємозв'язку з різними аспектами суспільного життя світового співтовариства. Така активна позиція МОК істотно відрізнялася від позицій попередніх його керівників. Х. А. Самаранч наголошував, що метою МОК є поєднання спорту з культурою, вихованням й освітою задля гармонійного розвитку людини.

Виступаючи з трибуни ООН, він зазначив: «... наш сучасний світ і спорт, який є його важливим проявом, потребують духовності, ... дуже важливо продовжувати стійко зберігати традиції нашого руху, його моральні і виховні цінності, все те, чим і відрізняється

олімпізм ... Олімпійський рух робить все можливе, щоб народи планети могли гармонійно розвиватися ... Розглядаючи спорт як частину освіти і культури, олімпійський рух прагне запровадити такий спосіб життя, який був би заснований на радості творчості і який гармонійно поєднував би розумовий і фізичний розвиток особистості ... кажучи про виховання в дусі олімпійських ідеалів, ми говоримо про етичне виховання особистості».

Саме цими відчутними відмінностями у комплексному сприйнятті Міжнародним олімпійським комітетом олімпійського спорту пояснюються нагальні потреби відповідних змін у дослідженнях такого багатогранного явища, як олімпійський спорт, і щодо викладання його та усього з ним пов'язаного у спеціалізованих вищих навчальних закладах, де готують фахівців для сфери фізичного виховання і спорту.

Ініціатором таких кардинальних новацій в нашій країні на початку 1990-х років став віце-президент НОК України, ректор Київського державного інституту фізичної культури (КДІФК) професор Володимир Платонов.

Хуан Антоніо Самаранч – сьомий Президент МОК (1980–2001 рр.)

Обговорення в МОК стратегії олімпійської освіти в Україні. Лозанна. 1993 р.

Для повноцінного забезпечення розвитку системи олімпійської освіти в 1992–1993 рр. МОК, НОК України, Академією спільно з КДІФК було розроблено багаторічну програму науково-дослідної, освітньої та видавничої діяльності.

1993 р. цю програму керівництву МОК представили ректор УДУФВС, віце-президент НОК України професор Володимир Платонов, проректор з навчальної роботи професор Юрій Шкретій і доцент Марія Булатова. Програма була детально обговорена з сьомим президентом МОК Хуаном Антоніо Самаранчем, керівниками департаментів, провідними фахівцями МОК та отримала всебічну підтримку з боку цієї міжнародної організації.

Програма передбачала створення кафедр олімпійського спорту у спеціалізованих та педагогічних вищих навчальних закладах України, введення до Державного стандарту вищої школи навчальної дисципліни «Олімпійський спорт» та розробка

і видання її навчально-методичного забезпечення, створення національного центру олімпійських досліджень, олімпійського музею, олімпійських бібліотек, видавництва «Олімпійська література», щоквартальне видання науково-теоретичного журналу «Наука в олімпійському спорті» та популярного видання «Олімпійська арена».

Професорами В. М. Платоновим і С. І. Гуськовим було підготовлено і видано перший у світі офіційний підручник «Олімпійський спорт» для використання в навчальному процесі вищих навчальних закладів з підготовки педагогічних кадрів сфери фізичного виховання і спорту – тренерів, учителів фізичної культури, науково-педагогічних працівників. Він був випущений видавництвом «Олімпійська література», створеним у 1994 р. в НУФВСУ відповідно до довгострокової програми співпраці з Міжнародним олімпійським комітетом.

З 1993 р. на базі НУФВСУ функціонують Олімпійський музей та Олімпійська бібліотека (30 тис. примірників)

Перший у світі підручник для спеціалізованих вищих навчальних закладів «Олімпійський спорт», підготовлений професорами В. М. Платоновим і С. І. Гуськовим

Автори першого підручника «Олімпійський спорт» проф. В. М. Платонов (від правої) та проф. С. І. Гуськов (від лівої) у штаб-квартирі МОК у Лозанні. 1993 р.

На Олімпійському конгресі століття, що пройшов у Парижі в 1994 р, з ініціативи президента МОК Хуана Антоніо Самаранча відбулася презентація цього підручника. Видання отримало високу оцінку і було рекомендоване для використання в системі олімпійської освіти та підготовки фахівців у різних країнах.

Друга книга підручника, а також його англomовна версія, вийшли у світ в 1997 р. З ініціативи МОК і за його фінансової підтримки скорочена англomовна версія двотомного підручника була відправлена в усі національні олімпійські комітети і рекомендована до використання в системі олімпійської освіти.

Для втілення програми в життя необхідно було мати відповідно підготовлені педагогічні кадри. Важлива роль у процесі підготовки таких фахівців відводилася вищим навчальним закладам фізичного виховання і спорту.

У 1992 р. в Київському державному інституті фізичної культури було відкрито першу в світі кафедру олімпійського

спорту, а дисципліна «Олімпійський спорт» стала складовою навчального плану. Унікальність введення цієї дисципліни полягала в тому, що вперше в світі її предметна складова об'єднала знання з історії та розвитку олімпійського руху, його ідеалів і принципів, місця в сучасному суспільстві, організаційно-правових, соціально-економічних, політичних і гуманістичних засад олімпійського спорту.

Ініціативу головного галузевого вищого навчального закладу країни підхопили інші навчальні заклади: кафедри олімпійського спорту були створені у Львівському державному інституті фізичної культури, Дніпропетровському державному інституті фізичної культури і спорту, Донецькому державному інституті фізичної культури та здоров'я і Харківському державному інституті фізичної культури України, а в подальші роки – і на факультетах фізичного виховання провідних педагогічних вищих навчальних закладів країни.

Сьогодні вивчення навчальних дисциплін «Історія олімпійського руху» (150 год., 5 кредитів) і «Олімпійський спорт» (180 год., 6 кредитів) є обов'язковим для студентів спеціалізованих вищих навчальних закладів на рівні бакалаврату і магістратури. Дисципліна «Олімпійський спорт» є частиною програми підготовки аспірантів і слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Презентація підручника «Олімпійський спорт», організована президентом МОК Х. А. Самаранчем, Париж, 1994 р.

Зміст дисциплін охоплює комплексні модулі, присвячені Олімпійським іграм Стародавньої Греції, відродженню Олімпійських ігор, структурі міжнародного олімпійського руху, правовим основам олімпійського руху, економічним програмам олімпійського руху, олімпійському спорту і політиці, історії і тенденціям розвитку програм Олімпійських ігор, актуальним питанням сучасного олімпійського руху у світі та в Україні, олімпійської освіти тощо.

Київський державний інститут фізичної культури, маючи дієву підтримку з боку НОК України та Олімпійської

академії України, ініціював вагомі зміни, наслідком яких у нашій країні стало виокремлення освітнього і наукового напрямку фізичного виховання і спорту зі складової педагогіки у самостійний окремий напрям як у системі освіти та наукових досліджень, так і в системі підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Відповідно до наказу Вищої атестаційної комісії України від 13 березня 1997 р., № 86 з 1997 р. почалася підготовка фахівців вищої кваліфікації – магістрів, кандидатів наук і докторів наук за спеціальністю «Олімпійський і професійний спорт».

Магістри кафедри історії олімпійського та спортивного руху НУФВСУ, 2013 р.

Презентація магістерської програми «Тренерська діяльність в олімпійських видах спорту», ініційована Національним олімпійським комітетом, Національним університетом фізичного виховання та спорту і Міжнародним центром наукових досліджень та освіти. Київ, 2015 р.

Міжнародний центр олімпійських досліджень та освіти

*Урочисте відкриття
Міжнародного
центру олімпійських
досліджень та освіти
в НУФВСУ.
Київ, 2013 р.*

Важливим етапом у становленні вітчизняної системи олімпійської освіти відповідно до рекомендацій МОК і Міжнародної олімпійської академії та за дієвої підтримки НОК України було створення в 1992 р. в Київському державному інституті фізичної культури Центру олімпійських досліджень і освіти, мета якого – розширення наукових досліджень у галузі олімпійського спорту й освіти. Керівництво його діяльністю здійснював професор Володимир Платонов, з 1998 р. Центр очолює професор Марія Булатова.

За роки діяльності Центр олімпійських досліджень та освіти України зібрав унікальні матеріали з історії олімпійського руху давнини і сучасності, з його досягненнями й іспитами. Багаторічна робота вилилася у ряд фундаментальних публікацій, які отримали високу оцінку світової наукової і спортивної громадськості.

Широкі міжнародні зв'язки спеціалістів та багате міжнародне співробітництво Центру дозволило у 2013 р. надати йому статус Міжнародного.

*Підписання угоди про
співробітництво в галузі олімпійської
освіти між НОК України,
НУФВСУ та ОАУ у присутності
члена МОК Ахмеда аль-Фахада
аль-Сабаха. Київ, 2013 р.*

*Перший президент НОК України, олімпійський
чемпіон, член МОК Валерій Борзов в
олімпійській бібліотеці Міжнародного центру
олімпійських досліджень та освіти. Київ, 2015 р.*

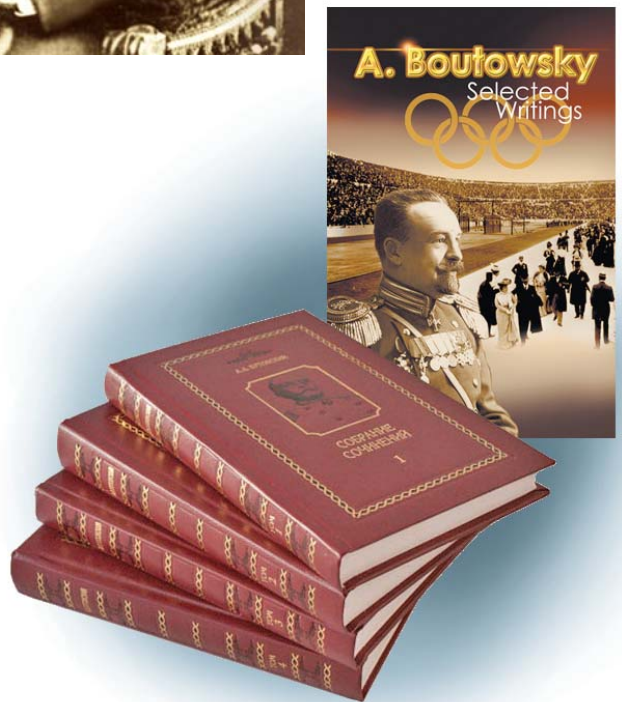

Одним із найважливіших проєктів, реалізованих НОК України спільно з Олімпійською академією України і Центром олімпійських досліджень та освіти за підтримки Міжнародного олімпійського комітету, була дослідницька та організаційна діяльність, спрямована на відродження творчої спадщини генерала О. Д. Бутовського – видатного вченого у сфері фізичного виховання, одного з засновників міжнародного олімпійського руху, соратника П'єра де Кубертена.

У результаті реалізації цього проєкту в 2006 р. у Полтаві, на батьківщині О. Д. Бутовського, було відкрито пам'ятник нашому видатному співвітчизнику, у 2009 р. видано чотири томне зібрання його праць, у 2012 р. – його скорочена англomовна версія.

Генерал Олексій Бутовський – один із засновників Міжнародного олімпійського комітету

*Наукова спадщина
О. Д. Бутовського*

*Президент НОК України,
член виконкому МОК,
олімпійський чемпіон
Сергій Бубка із школярами
біля пам'ятника
О. Д. Бутовському
в Полтаві*

Видавництво «Олімпійська література»

Ректор НУФВСУ
професор Володимир
Платонов на
урочистому відкритті
видавництва
«Олімпійська
література». Київ.
1994 р.

Створене у 1994 р. видавництво «Олімпійська література» відповідно до довгострокової програми співпраці з МОК і НОК України відіграло велику роль у реалізації прийнятої програми. За роки своєї діяльності видавництво випустило у світ понад 120 книжок, присвячених актуальним питанням історії та становлення олімпійського руху, його проблематиці, питанням підвищення ефективності тренувальної та змагальної діяльності спортсменів-олімпійців, медико-біологічним та психологічними основам їх спортивної підготовки тощо. Це — енциклопедії, підручники, навчально-методичні посібники, монографії, науково-популярні та інші видання, що викликають інтерес у фахівців сфери фізичного виховання і спорту, а також у широкого загалу.

Окрім згаданих вище праць, видано багато книг не тільки для фахівців галузі, а й для багатьох людей, які цікавляться олімпійським спортом. Це — «Олімпійська хартія» (українською мовою), «Олімпійські мемуари» П'єра де Кубертена (1997 р.), «Малий античний олімпійський словник» (1999 р.), «Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність» (2000, 2001 рр.), «Золоті сторінки олімпійського спорту України» (1894—2000).

Головний редактор журналу «Наука в олімпійському спорті» М. М. Булатова на церемонії відкриття видавництва «Олімпійська література». Київ, 1994 р.

Перші публікації видавництва «Олімпійська література»

1998 р. колективом авторів було підготовлено і випущено «Енциклопедію сучасного олімпійського спорту» — книгу, що містить інформацію та статистичні дані про підсумки Ігор Олімпіад сучасності та зимових Олімпійських ігор.

2005 р. вийшла у світ «Енциклопедія олімпійського спорту» у п'яти томах, яка за повнотою матеріалу, що міститься на її сторінках, не має аналогів у світовій літературі. Її підготовка і випуск стали можливими завдяки інформаційній та фінансовій підтримці МОК.

Презентація «Енциклопедії олімпійського спорту». Лозанна, 2005 р.

Зустріч у штаб-квартирі МОК, Лозанна, 2005 р.

Книги, випущені спеціалізованим видавництвом «Олімпійська література»

2005 р. побачило світ видання «Енциклопедія олімпійського спорту України»

Із виступу заслуженого журналіста України, випускника Київського державного інституту фізичної культури (1957 р.) на презентації п'ятитомної «Енциклопедії олімпійського спорту» і однотомної «Енциклопедії олімпійського спорту України» 24 червня 2005 р. Яна Димова.

Дорогие друзья!

...Итак, три недели тому назад я стал счастливым обладателем презентуемых сегодня «Энциклопедии олимпийского спорта» и «Енциклопедії олімпійського спорту України». Когда мои руки хорошо прочувствовали весомую тяжесть этих всех цветов радуги шести книг, произошло одно поразительное открытие.

Как и многие из вас, я был убежден в том, что в мире нет ни одной неверной народной поговорки. Нет по той простой причине, что эти поговорки люди продумывали до самого доньшка, обкатывая и шлифуя их веками, тысячелетиями. Могло ли через это густое сито времен и пространств проскочить хотя бы одно неверное утверждение, неверное наблюдение?

Увы, одно проскочило. «Все познается в сравнении» – говорили мы и ошибались. В сравнении познается не все! Энциклопедический пятитомник олимпийского спорта сравнивать не с чем. Подумать только: в этих книгах добрый десяток тысяч статей и около трех тысяч фотографий. Фантастика!!

Ничего хотя бы отдаленно похожего на эти шесть прекрасных книг никогда ранее не было ни в русскоязычном, ни в украиноязычном, ни в англоязычном, ни в испаноязычном, ни во франкоязычном мирах. Такой труд на планете Земля издан впервые! Великолепный труд!!

Мы, спортивные журналисты, случается, иногда пишем книги. И случается, нам нужны какие-то малоизвестные факты, фамилии, цифры. И начинается долгий, тяжкий и далеко не всегда продуктивный поиск позарез необходимого. А работа стоит, рабочий кураж тает, книга стынет без новых строк. Поверьте, для пишущих людей – это ад! Так вот теперь этого ада не будет. Шеститомник его ликвидировал. Ведь в нем есть все. Весь украинский спорт, все события, все имена, все результаты вобрала в себя эта наша украинская энциклопедия!

Но в том-то и дело, что, как говорится, не Украиной единой. Весь мировой олимпизм в этих шести томах. И современный, и давних времен. Прочтите главу о спорте в Древней Греции. Не пожалеете о потраченном времени. Ведь олимпийские предки всего человечества там – в древней Элладе...

Случилось так, что мне довелось быть очевидцем создания одного из разделов энциклопедии – о спортивных журналистах. Для того, чтобы соблюсти историческую справедливость, чтобы никого не забыть и никого не обидеть, раздел нужно было увеличить чуть ли не втрое. А это ставило под удар сроки выхода энциклопедии. Светлой части суток не хватало, нужно было прихватывать вечера и даже ночи. Нужно было войти в зону максимального перенапряжения.

И они – и профессор Платонов, под общей редакцией которого рождалась эта энциклопедия, и профессор Мария Булатова – президент Олимпийской академии Украины, и директор издательства «Олимпийская литература» Валентина Вдовенко, и главный редактор этого издательства Янина Зубко, и виртуоз компьютерной верстки, кандидат наук Владимир Томашевский, и все их коллеги в эту зону сознательно вошли, помучались, как оно и полагается, но сроков не сорвали и энциклопедию выпустили ко времени. Я это видел собственными глазами и никогда этого не забуду.

И вот теперь, благодаря именно этим людям со страниц энциклопедии нам улыбаются и потерявший на фронте руку, старейшина украинских спортивных журналистов Ким Пушкарев, одной рукой, которую война пощадил выстукивавший на пишущей машинке свои прекрасные статьи и книги, и создатели журнала «Старт» – Георгий Птица и прошедший всю войну подполковник Леонид Горилковский, поэт, чьи стихи о наших солдатах, переломивших хребет Гитлеру, высечены на памятнике, установленном в горах Болгарии на перевале Шипка, и военный летчик Михаил Михайлов – тоже автор многих прекрасных книг, и военный переводчик.

Борис Гопник, о котором говорили, что он знает немецкий лучше, чем девяносто процентов немцев, и, наконец, Павел Бессмертный – первый послевоенный редактор «Радянського спорту» и сменивший его на этом посту Всеволод Дмитрук.

У них не было столов и гражданских костюмов, у них тогда много еще не было. В гимнастерках, в которых эти молодые люди возвратились с войны, они сидели на полу и статьи для первого послевоенного номера газеты писали на табуретках. Табуретки были их письменными столами. Но «Радянський спорт» эти боевые ребята выпустили в срок.

Эти и многие другие спортивные журналисты давно ушли в лучший из миров. Но они и сегодня рядом с нами потому, что мы видим их родные лица, глаза, улыбки со страниц энциклопедии. Вы, надеюсь, понимаете сколько в моем сердце тепла к людям – чутким, не толстокожим, сердечным, создавшим эту энциклопедию!..

Еще многое я мог бы сказать о книгах, собравших нас на эту презентацию. Но пора закругляться. И в заключение скажу так.

Шесть могучих томов. Десятки, если не сотни тысяч сведений. Да, это воистину золотой шеститомник! Это настоящий павечный!

Я безгранично горд, что этот великий труд родился в стенах моего родного инфизкульты. Низкий поклон создателям великолепных книжек, низкий поклон неутомимым труженикам его Величества Спорту.

Спасибо, друзья, братская вам благодарность от всех спортивных людей и, в частности, от нашей спортивно-пишущей братии.

Спасибо!

26.06.05

Найважливішими досягненнями широко відомої у світі спорту наукової школи, засновником якої є професор, академік Української академії наук, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Володимир Платонов, стали результати великого комплексу проведених ним фундаментальних і прикладних досліджень, в яких всебічно розглянуто проблеми теорії і практики олімпійського спорту.

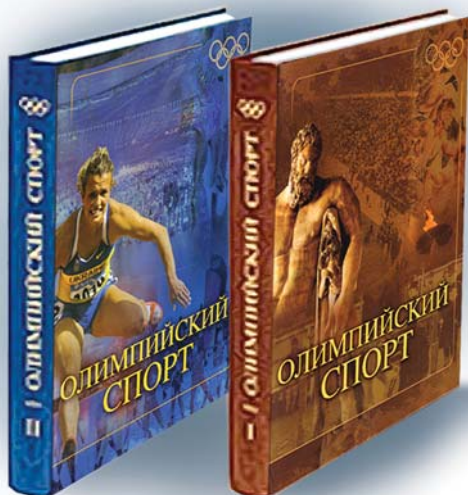
Результати досліджень В.М. Платонова знайшли відображення у великій кількості підручників, монографій, енциклопедичних видань, перекладених багатьма мовами і виданих у різних країнах світу – в Україні, Іспанії, Італії, Бразилії, Аргентині, Колумбії, Росії, Казахстані, Китаї, Японії, Польщі, Румунії, Німеччині, Болгарії, Франції тощо.

Наукова та освітня діяльність В.М. Платонова отримала високу оцінку в Україні та за кордоном. За підручники «Олімпійський спорт» і «Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті» він був удостоєний Державної премії України в галузі науки і техніки; його освітня діяльність і робота з науково-методичного забезпечення олімпійської підготовки спортсменів України була відзначена орденом Ярослава Мудрого V ступеня.

Цикл робіт В.М. Платонова в галузі олімпійського спорту оцінено президентом МОК Хуаном Антоніо Самаранчем як «видатний внесок у розвиток науки в галузі олімпійського спорту шляхом опублікування ряду великих праць та роботи в ім'я олімпійської освіти, значно перевищує за своїми масштабами і своєю значущістю досягнення окремої країни – України, який є видатним для всього світового спортивного руху» і відзначений нагородою Міжнародного олімпійського комітету – Олімпійським орденом.

Національні олімпійські комітети України, Вірменії, Казахстану нагородили В.М. Платонова своїми вищими нагородами – олімпійськими орденами, і вісімнадцять провідних університетів фізичної культури і спорту різних країн світу удостоїли його званнями почесного доктора або почесного професора.

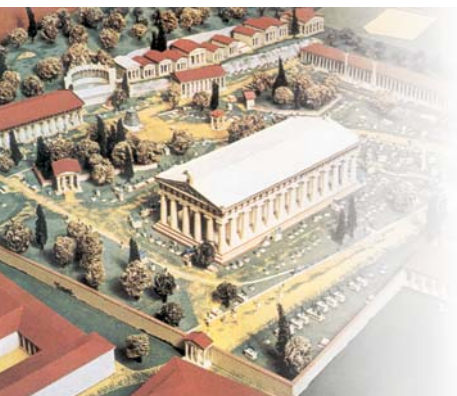
Колективна монографія «Олімпійський спорт» (за загальною редакцією В. Н. Платонова) є найбільш повною фундаментальною працею з історії, теорії та сучасного стану олімпійського руху

Вручення президентом МОК Жаком Рогге (другий від правої) відзнаки Міжнародного олімпійського комітету за організацію роботи з олімпійської освіти НОК України. XIII Олімпійський конгрес. Копенгаген, 2009 р.

Підсумком багаторічної роботи авторського колективу під керівництвом професора Володимира Платонова стало двотомне видання «Олімпійський спорт», в якому викладено різні періоди історії розвитку давньогрецької цивілізації, описано зародження, розвиток і занепад Олімпійських ігор у Стародавній Греції, спроби їх відновлення в різних країнах у XVII–XIX ст., що завершилися відродженням Олімпійських ігор і формуванням сучасного міжнародного олімпійського руху. Всебічно показано життя і діяльність кожного з восьми президентів

МОК. Розглянуто події та спортивні результати Ігор Олімпіад (1896–2008 рр.) і зимових Олімпійських ігор (1924–2006 рр.). Міститься інформація про принципи і структуру міжнародної олімпійської системи, характеристика олімпійських видів спорту, системи олімпійської підготовки національних команд зарубіжних країн, економічні основи олімпійського спорту і його актуальні проблеми. Підручник «Олімпійський спорт» було презентовано на XIII Олімпійському конгресі, що проходив у Копенгагені в 2009 р., де отримав високу оцінку МОК.

За матеріалами досліджень, присвячених історії розвитку олімпійського спорту та Олімпійських ігор – від їх зародження у Стародавній Греції і до наших днів – підготовлено і випущено у світ три книги: монографії «Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры» (авт. М. Булатова, С. Бубка), «Олимпийский спорт в обществе: история развития и современное состояние» (авт. С. Бубка) і фундаментальне двотомне видання «Олимпийские игры. 1896 – 2012» (авт. С. Бубка, М. Булатова, В. Платонов). У праці «Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры» викладено історію зародження та розвитку Олімпійських ігор у контексті становлення давньогрецької цивілізації в різні історичні періоди. Вона містить матеріал про витоки атлетики в Стародавній Греції, про види змагань, організацію давньогрецьких Олімпійських ігор, багаторазові спроби їх відродження. Відмінною особливістю книги є органічне поєднання тексту і різних видів мистецтва, як образотворчого, так і архітектури, що не тільки істотно доповнює викладене, а й являє собою самостійне подання ряду подій історичного життя, що стосуються культури Стародавньої Греції та Олімпійських ігор давнини, їх відродження і розвитку в сучасному світі.

Видання «Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры» побачило світ у 2012 р.

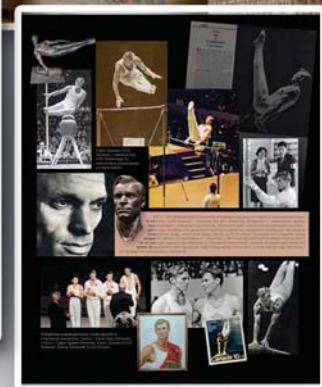

*Двотомне видання
«Олимпийские игры.
1896 – 2012»*

Двотомне видання «Олимпийские игры» розповідає про події, хід і підсумки змагань Ігор Олімпіад (1896–1972 рр., 1976–2012 рр.) і зимових Олімпійських ігор (1924–1972 рр., 1976–2010 рр.), видатних особистостей міжнародного олімпійського руху, про політичні та економічні проблеми, що супроводжували Ігри. Принциповою особливістю роботи стало висвітлення діяльності величезної кількості справжніх ентузіастів олімпійського спорту, цінителів його історії, ідеалів і досягнень – видатних представників культури, освіти й виховання, архітектури, літератури, різних видів музичного та образотворчого мистецтва, які своєю працею збагачували Олімпійські

ігри, перетворюючи їх з переважно спортивної події у яскраве багатогранне явище загальнокультурного характеру світового масштабу.

У монографії «Олимпийский спорт в обществе: история развития и современное состояние» (авт. Сергій Бубка) представлено узагальнені результати досліджень, у ході яких Олімпійські ігри, міжнародний олімпійський рух і олімпійський спорт розглядаються, як сукупність широких багатогранних соціально-суспільних явищ, що відзначаються високою значущістю і виходять далеко за межі традиційних галузей знань і практичної діяльності.

«Олімпійське сузір'я України. Атлети». 2010 р.
та «Олімпійське сузір'я України. Тренери». 2011 р.

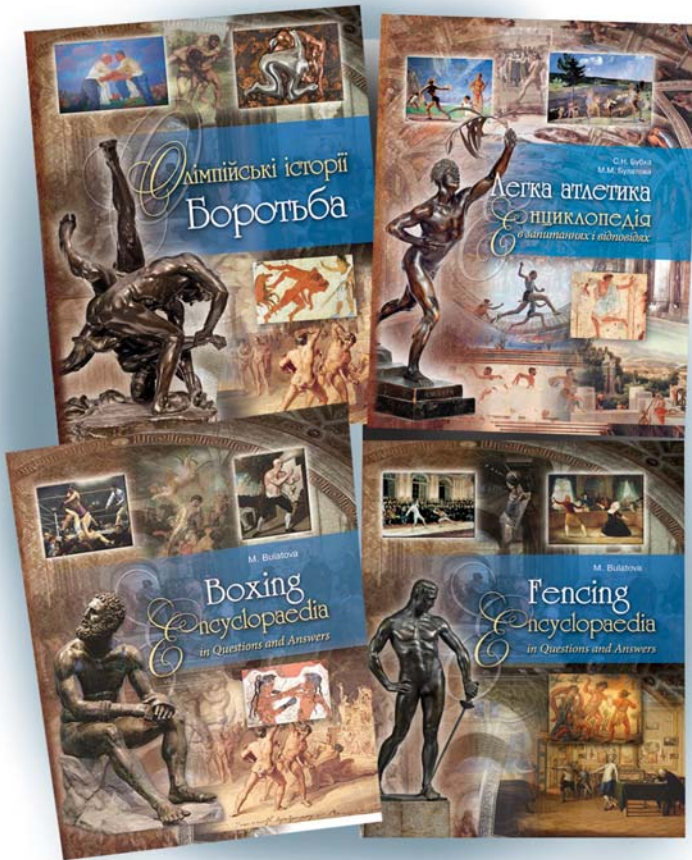
Пошукова робота з метою увічнення історії українського спорту і його активних учасників – один із важливих напрямів діяльності НОК України та ОАУ. Лише невеликою даниною поваги і шани атлетам і тренерам, які у різні роки прославляли нашу країну на найвищому спортивному форумі – Олімпійських іграх – стало видання у 2010 р. книг

«Олімпійське сузір'я України. Атлети» й «Олімпійське сузір'я України. Тренери» (авт. С. Бубка, М. Булатова).

У книзі висвітлено не тільки результати виступів на олімпійській арені, а й зібрані унікальні матеріали, що відображають особисті враження атлетів про Ігри Олімпіад і їх соціально-гуманістичний вплив на життя суспільства.

«Олімпійське сузір'я України. Атлети». 2012 р.
(Друге доповнене видання)

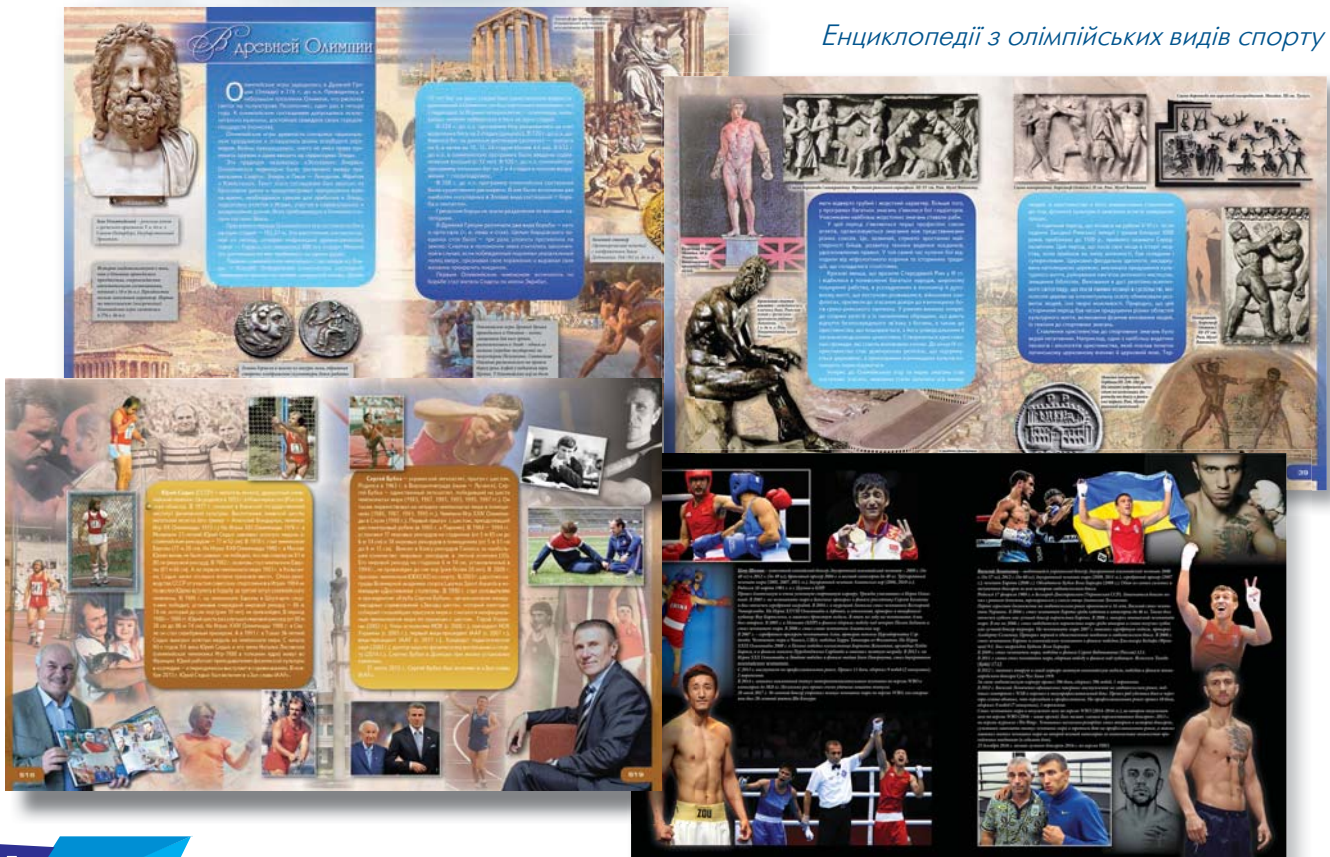

У 2014 р. професором М. М. Булатовою було ініційовано дослідницько-видавничий проєкт зі створення енциклопедій, присвячених олімпійським видам спорту, з метою їх всебічної популяризації серед широких читачього загалу. Керівником проєкту «Енциклопедії олімпійських видів спорту» став президент НОК Сергій Назарович Бубка. Серію презентувало видання «Легка атлетика. Енциклопедія у запитаннях і відповідях» (авт. С. Бубка, М. Булатова). Пізніше світ побачили книги «Боротьба. Енциклопедія у запитаннях і відповідях» та «Фехтування. Енциклопедія у запитаннях і відповідях» (авт. М. Булатова). Видання цієї серії ведуть читача у багатовимірний світ видів спорту, де знайомлять з їх вражаючою історією та захоплюючою сучасністю, яскравими спортивними подіями, досягненнями і долями видатних спортсменів.

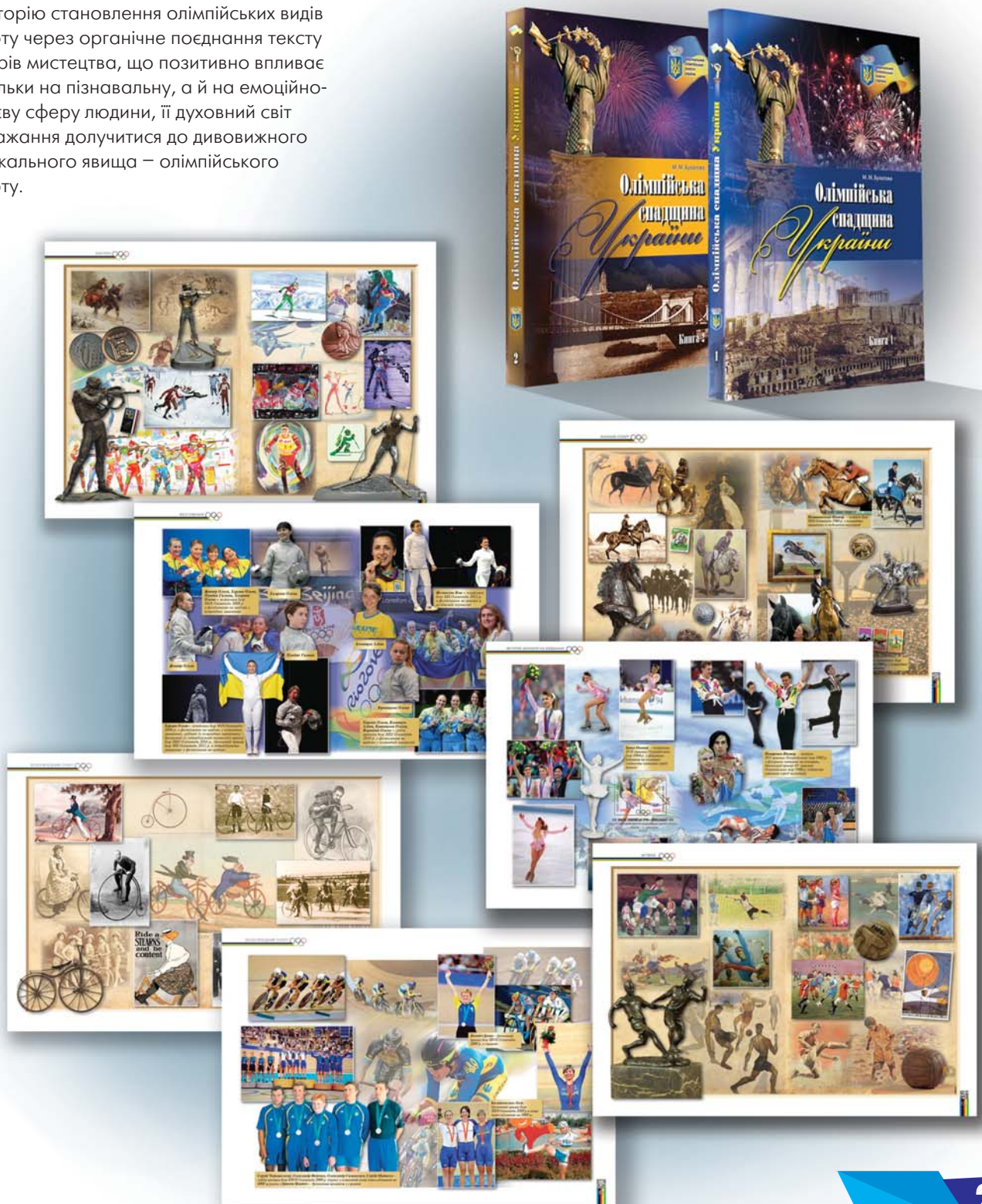
Особливістю цієї серії видань є різноманітність форм подання матеріалу: широкий багатоплановий ілюстративний ряд, численні факти, довідки та висновки, короткі описи подій із життя видатних атлетів та керівників виду спорту.

Енциклопедії з олімпійських видів спорту

Подальша пошукова робота дозволила підготувати і видати художній альбом «Олімпійська спадщина України» у 2-х книгах (авт. М. Булатова). Видання знайомить з досягненнями українських атлетів на Олімпійських іграх, починаючи з 1952 р. Книги пропонують знайомство з історію становлення олімпійських видів спорту через органічне поєднання тексту і творів мистецтва, що позитивно впливає не тільки на пізнавальну, а й на емоційно-чуттєву сферу людини, її духовний світ та бажання долучитися до дивовижного й унікального явища – олімпійського спорту.

*Комплект художніх альбомів
«Олімпійська спадщина України»,
2016, 2017 рр.*

II. Олімпійська освіта в загальноосвітніх навчальних закладах

Олімпійська освіта в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів

Метою сучасної української освіти є розвиток освіченої особистості, яка поєднує в собі творчий потенціал до навчання, ініціативність до саморозвитку та самонавчання в умовах глобальних змін та викликів, здатності ідентифікувати себе як важливу і відповідальну складову українського суспільства, яка готова змінювати і відстоювати національні цінності українського народу.

2006 р. олімпійська освіта дітей та учнівської молоді вступила у новий етап свого розвитку: від теоретичних досліджень було зроблено впевнені кроки до практичної їх реалізації. Зацікавленість педагогічних колективів України у впровадженні олімпійської освіти в систему роботи шкіл послужило приводом до підписання договору про співпрацю між Національним олімпійським комітетом України, Міністерством освіти і науки України та Олімпійською академією України, що дозволило перейти від громадської до громадсько-державної моделі її реалізації в закладах освіти.

Для реалізації пізнавальних, соціальних, культуротвірних і гуманістичних функцій олімпійської освіти розробниками базових навчальних програм з предмета «Фізична культура» для учнів 1–4-х і 5–11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, серед яких працювали члени ОАУ, питання олімпійської тематики було включено до розділу «Теоретико-методичні знання». Також було розроблено навчальну програму «Основи олімпійських знань» для учнів 5–11-х класів – курсу за вибором навчального закладу, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, та впроваджено в практику роботи шкіл. Програма передбачає реалізацію змісту обсягом одна година на тиждень. Кожна тема включає теоретичний і практичний матеріал.

*Заслужений працівник фізичної культури і спорту України
Валентина Єрмолова – одна з авторів навчальних програм і підручників з предмета «Фізична культура» для загальноосвітніх навчальних закладів*

Навчальна програма з фізичної культури для 5–11-х класів загальноосвітніх шкіл

Питання історії олімпійського руху знайшли місце на сторінках підручників «Фізична культура» для учнів 5–9-х класів і в підручниках «Основи здоров'я і фізична культура» для 2–4-х класів загальноосвітніх шкіл.

У підручниках «Основи здоров'я і фізична культура» після кожного розділу містяться фотографії атлетів та коротка інформація про їх досягнення у певному виді спорту, що сприяє знайомству молодших школярів з видами спорту через постаті видатних українських олімпійців.

Підручники «Фізична культура» для учнів 5–9-х класів містять матеріал про історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції, сучасних Олімпійських ігор, символи і церемонії Ігор, олімпійські цінності, знайомлять з видатними постатями олімпійського руху. Рубрики «Скарбничка цікавого», «Цікаве, корисне, неймовірне...», «Перевір свої знання!», «Дізнайся більше!», «Видатні постаті олімпійського спорту» сприяють більш глибокому засвоєнню набутих знань. Кожний розділ навчального матеріалу підручників починається епіграфами, авторами яких є видатні спортсмени та вчені галузі історії, медицини та олімпійського руху.

Група дніпропетровських науковців, яку очолила професор Н.В. Москаленко, розробили зошити з фізичної культури для учнів 1-го класу «Спортивна абетка», для учнів 2-го класу «Разом з Фізкультуркіним», для 3-го класу «Фізкультуркін у спортивній країні», для 4-го класу «Спортивний клуб Фізкультуркіна», в яких мають місце елементи олімпійської освіти. Зазначена форма сприяє розвитку творчої активності дітей, посилення мотивації до активної участі в навчальному процесі, пошуку самостійного вирішення різноманітних проблем.

*Професор
Н. В. Москаленко
представляє зошити з
фізичної культури для
учнів 1–3-х класів*

Олімпійська освіта – один із напрямів навчально-виховної роботи в позаурочний час

Важлива роль у вихованні учнів, розширенні й поглибленні їхніх знань, розвитку творчих здібностей належить спеціально організованій виховній діяльності у позаурочний час. Її завданням є закріплення, збагачення та поглиблення знань, набутих у процесі навчання, застосування їх на практиці; розширення світогляду учнів, вироблення вмій і навичок самоосвіти; формування інтересів до різних галузей науки, техніки, мистецтва, спорту, виявлення і розвиток індивідуальних творчих здібностей та нахилів; організація дозвілля школярів, культурного відпочинку.

Серед різноманітних напрямів позаурочної роботи гідне місце посідає олімпійська освіта з її численними формами.

НОК України та Олімпійська академія України беруть активну

участь у розробці проєктів МОК, пов'язаних із розширенням зв'язків олімпійського руху з різними напрямками мистецтва і культури. Так, у 2000 р. було започатковано проведення **конкурсів на кращий дитячий малюнок**, які згодом стали традиційними.

Щороку тематика конкурсу змінюється, але спрямованість залишається постійною: знайомство з олімпійською історією та сьогоденням олімпійського руху, формування у дітей художньої культури та естетичних смаків, розвиток вроджених здібностей і талантів.

Конкурси мають трирівневу структуру: перший тур у школі, другий – в області, третій – всеукраїнський. У кожному з таких конкурсів беруть участь понад 500 тис. школярів з усіх областей України.

Роботи переможців конкурсу дитячого малюнка. 2001 р.

Роботи переможців конкурсу дитячого малюнка. 2014 р.

НОК України та Олімпійська академія проводять **конкурси «Олімпійський спорт і література»**, в яких юні поети і прозаїки демонструють свої літературні здібності. Роботи переможців національних конкурсів здобули визнання на конкурсах літературних творів Міжнародного олімпійського комітету. До участі в конкурсах долучаються щорічно понад 250 тис. школярів – прихильників літературної творчості.

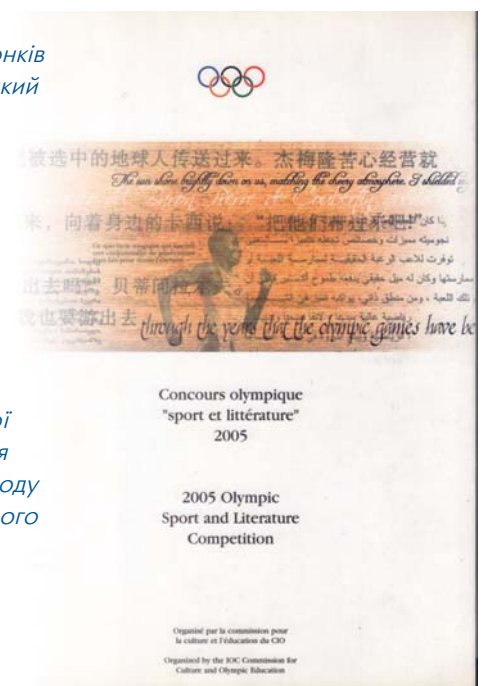

Президент НОК України Сергій Бубка та президент Олімпійської академії України Марія Булатова вручають нагороду Міжнародного олімпійського комітету переможцю літературного конкурсу в музеї спортивної слави України. Київ, 2005 р.

Виставка переможців дитячих конкурсів малюнків різних років «Олімпійський спорт очима дітей»

Президент Олімпійської академії України Марія Булатова вручає нагороду переможцю літературного конкурсу МОК Андрію Когуту. Київ, 2005 р.

Неабиякий інтерес у дітей викликає **вікторина «Знавець олімпійського спорту»**, яка стала невід'ємною складовою олімпійської освіти у позаурочний час. Питання вікторини також містяться в олімпійському щоденнику. Щороку до цього проекту долучаються понад 500 тис. школярів, які прагнуть продемонструвати свої знання з історії та сьогодення олімпійського руху. Переможці і призери нагороджуються дипломами і пам'ятними подарунками НОК України та Олімпійської академії України.

Наймолодші учасники вікторини «Знавець олімпійського спорту» в ліцеї природничо-наукового навчання. Жовті Води, 2014 р.

Фінальний етап міської вікторини «Знавець олімпійського спорту» в ліцеї природничо-наукового навчання. Жовті Води, 2016 р.

Цікаву традицію започаткували у ліцеї № 2 м. Житомира – проведення щоп'ятниці **олімпійських лінійок**, де підводяться підсумки спортивної діяльності школярів у присутності представників регіональних відділень НОК України та Олімпійської академії України.

Вартий уваги проект, започаткований 2014 р. у школі мережі олімпійської освіти № 142 м. Дніпро. Це урочиста церемонія нагородження кращих учнів на паралелі шостих класів медаллю **«Приз Fair Play»**. Кандидата на нагородження обирають учні кожного класу, який, на думку однолітків, є взірцем поведінки в дусі олімпійського принципу «Fair Play».

З 2005 р. **Олімпійський урок** став невід'ємною складовою шкільного життя. В гості до школярів приходять чемпіони та призери Олімпійських ігор, стипендіати НОК України, відомі тренери з видів спорту. Багато цікавого та корисного про олімпійський рух, Олімпійські ігри та видатних спортсменів дізнаються школярі під час цих заходів. А змагання з дотриманням усіх олімпійських церемоній, що проходять в рамках таких уроків, стають справжніми олімпійськими стартами для підростаючого покоління.

Вихованець ДЮСШ (Рожище, Волинська область) Максим Новосад – володар призу «Fair-Play – Чесна Гра!». Луцьк, 2014 р.

Трофей П'єра де Кубертена «За благородний вчинок»

Олімпійська чемпіонка Ірині Мерлені серед школярів

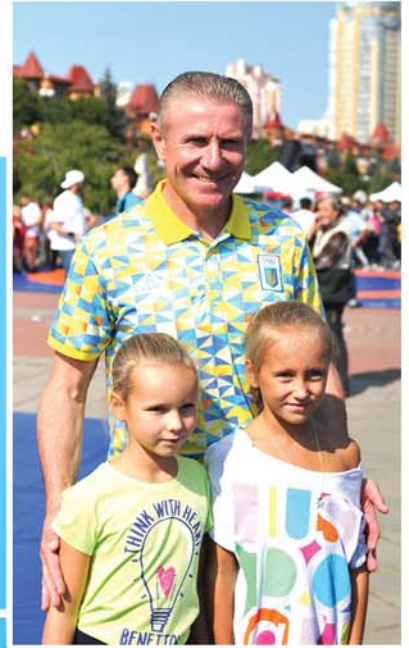

Сергій Бубка під час спілкування з учнями школи, що носить ім'я його предка – Івана Огієнка. Київ, 2012 р. .

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ УРОК

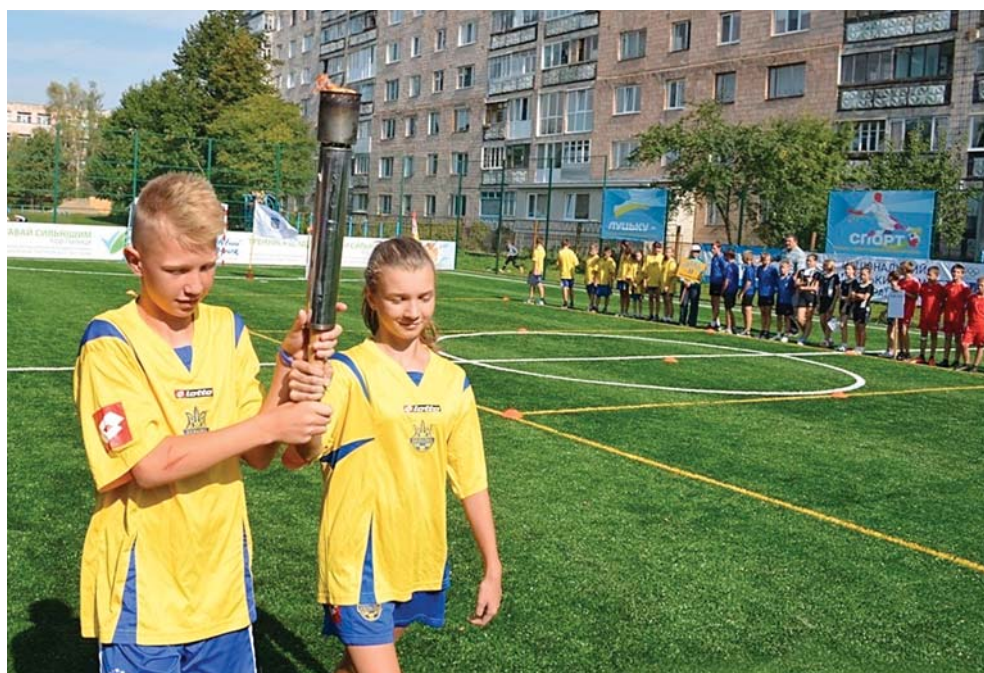
Олімпійський чемпіон зі спортивної гімнастики Олег Верняєв з учасниками олімпійського уроку. Київ, 2016 р.

У листопаді 2003 р. Генеральна Асамблея ООН оголосила 2005-й рік Міжнародним роком спорту і фізичного виховання, тим самим надавши унікальну можливість показати позитивні цінності спорту і його найважливішу роль в житті суспільства.

Це рішення стало поштовхом до старту унікального культурно-освітнього проекту НОК України – щорічне проведення олімпійських уроків. Перший із них за темою «О, спорт! Ти – мир!» відбувся 1 вересня 2005 р.

Наступного – 2006-го р. – олімпійський урок вийшов за межі шкільних кабінетів і перетворився у Всеукраїнський олімпійський урок – свято спорту, миру, дружби і поваги перемістилося на головні площі і майдани міст, селищ і сіл. Під час цих феєричних дійств на спортивних майданчиках кожний бажаючий може спробувати свої сили як в олімпійських, так і в неолімпійських видах спорту, отримати поради від тренерів, поповнити і перевірити свої знання з історії Олімпійських ігор та олімпійського руху, поспілкуватися з чемпіонами та призерами Олімпійських ігор. Згодом цей проект вийшов за рамки одного дня і перетворився у **Всеукраїнський «Олімпійський тиждень»**.

Кращі спортсмени школи № 11 запалюють Олімпійський вогонь на церемонії відкриття Олімпійського уроку. Луцьк, 2017 р.

У справжнє захоплююче дійство перетворюються змагання у **клубах веселих і винахідливих** (КВВ), що проводяться за багаторівневою системою. Школярі демонструють не тільки свою ерудицію та дотепність, а й рівень фізичних якостей і оволодіння олімпійськими цінностями.

Для більшої зацікавленості школярів Олімпійська академія України розробила **настільні ігри «Олімпійські перегони» та «Олімпійське лото»** для використання у навчальній роботі та під час культурно-освітніх і спортивних заходів у позаурочний час.

Команда спеціалізованої середньої школи № 2 м. Калуша – переможець «срібної» ліги КВВ. 2017 р.

Навчально-розвиваючі ігри для дітей «Олімпійське лото» та «Олімпійські перегони». 2009 р.

Олімпійська освіта – складова позашкільного виховання підростаючого покоління

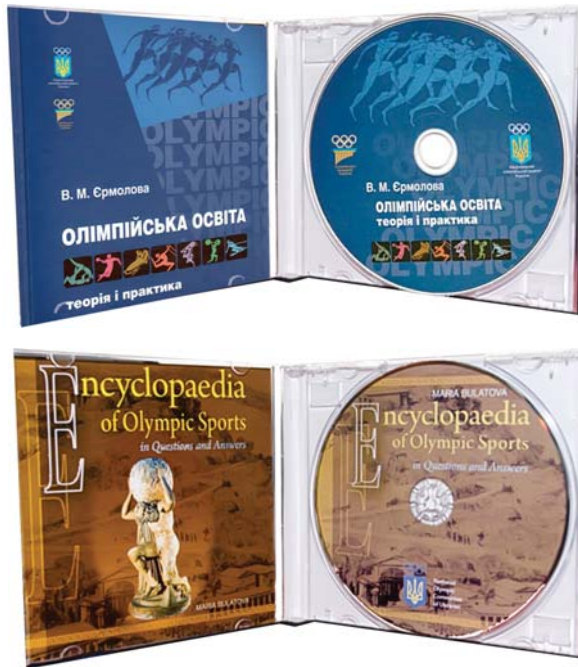
Унікальним явищем у системі олімпійської освіти було створення олімпійських уроків. Мета олімпійських уроків – формування інтересів, ціннісних орієнтацій, мотивів спортивної та повсякденної поведінки молодого покоління, що ґрунтуються на цінностях і принципах олімпійського руху; пропаганда здорового способу життя; поширення ідей олімпізму; розвиток пізнавальних здібностей з історії та культурної спадщини міжнародного олімпійського руху та олімпійського руху в Україні через залучення дітей і юнацтва до занять спортом. На одному з перших олімпійських уроків президент НОК України Сергій Бубка зазначив: «Ми пра-

немо досягти того, щоб наші хлопчики та дівчата любили фізичну культуру та спорт і розуміли їх важливість для стану здоров'я. Тому я думаю, що ініціатива проведення таких уроків підтверджує те, що ми на правильному шляху, адже учні мають змогу не лише займатися фізичною культурою, а й дізнаватися про історію олімпійського руху».

Активними учасниками олімпійських уроків стали українські олімпійці. На допомогу їм і вчителям Академія підготувала уніфікований посібник на електронних носіях «Олімпійські мандри», який містить значний обсяг матеріалу з історії та сучасності Олімпійських ігор та олімпійського руху.

Уніфікований посібник на електронних носіях «Олімпійські мандри»

Електронна версія «Енциклопедії олімпійського спорту у запитаннях і відповідях»

Електронна версія методичного посібника «Олімпійська освіта: теорія і практика»

Вікторина «Знавець олімпійського спорту» пропонує перевірити свої знання учасникам олімпійського свята. Київ, 2008 р.

2002 р. з нагоди Міжнародного дня захисту дітей та 50-річчя участі українських спортсменів в Олімпійських іграх сучасності для юних спортсменів дитячих спортивних шкіл було започатковано проведення змагань **«Діти – олімпійська надія України»**, ініційованих Всеукраїнським благодійним фондом сприяння розвитку фізичної культури, спорту і туризму, НОК України, Комітетом з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України та Олімпійською академією України. Перші такі старту відбулися в м. Києві на спортивній базі Республіканського вищого училища фізичної культури.

Голова Всеукраїнського благодійного фонду сприяння розвитку фізичної культури, спорту і туризму Валентина Шевченко на завершення змагань зазначила: «Це було справжнє свято для дітей. Міжнародний день захисту дітей був для них насичений приємними емоціями. Вони мали змогу не лише позмагатися, виявивши найсильніших, а й поспілкуватися, знайти нових друзів. Всі ми разом чудово розуміємо, яку важливу і необхідну роботу ми робимо, адже ці діти – майбутній олімпійський резерв нашої країни. Враховуючи вдалий досвід проведення цих змагань, ми вже вирішили, що вони будуть традиційними».

Нагороди чекають переможців змагань «Діти – олімпійська надія України». Київ, 2002 р.

Переможці Всеукраїнських змагань «Діти – олімпійська надія України» з футболу – команда дівчат Івано-Франківської області. 2013 р.

Всеукраїнські змагання «Діти – олімпійська надія України». Біла Церква, 2013 р.

Успішне проведення цих змагань надихнуло НОК України на залучення до комплексних змагань, на зразок олімпійських, школярів загальноосвітніх шкіл. Так народилися шкільні змагання **«Малі Олімпійські ігри»**.

Свято за проведенням церемоній майже не відрізнялося від справжніх Ігор. Адже відбувалося підняття олімпійського прапора, проголошення олімпійської клятви та запалення олімпійського вогню, який юній харківській спортсменці передав чемпіон Ігор XXIX Олімпіади зі стрільби з лука Віктор Рубан.

Урочисте відкриття перших «Малих Олімпійських ігор». Харків. 2015р.

Естафету школярів підхопили дошкільнята. Сьогодні ці змагання в дошкільних навчальних закладах стали традиційними.

Малі Олімпійські ігри дошкільнят на Буковині. Чернівці, 2014 р.

Малі Олімпійські ігри дошкільнят у Закарпатській області. Мукачево, 2017 р.

Захід має багатоступеневу структуру: проводиться у чотири етапи — від загальношкільного до всеукраїнського (фінал).

Програма заходу на всіх етапах включає три складові: спортивну, освітню та культурну частини, до яких входять: презентація команди, комбінована естафета, рухлива гра та культурно-освітня програма. Ці складові заходу покликані залучати школярів до олімпійського руху, спонукати їх до вивчення олімпійської історії та сучасності малої батьківщини, навчити поважати олімпійські цінності та керуватися ними в спорті і у повсякденному житті, а також допомогти ознайомитися з культурою та традиціями різних регіонів України.

Перший фінал цього фестивалю відбувся 1–5 червня 2011 р. у День захисту дітей в МДЦ «Артек» (АР Крим). Проект отримав підтримку вчителів і велику зацікавленість школярів. Він успішно крокує по країні, залучаючи дітей до олімпійського спорту та його цінностей.

2011 р. НОК України ініціював ще один проект — **Всеукраїнський культурно-спортивний фестиваль «Олімпійське лелечення»** для учнів 5–7-х класів, програму якого розроблено спільними зусиллями фахівців ОАУ і НОК України. Захід спрямований на реалізацію одного із важливих напрямів діяльності Міжнародного олімпійського комітету — надихнути молодих людей усього світу долучитись до спорту, сприйняти його філософію та жити за олімпійськими цінностями. Основна його мета — виховання учнів на гуманістичних цінностях олімпійського руху — дружби, взаємоповаги, солідарності, благородства; формування у них активної життєвої позиції, навичок культури здорового способу життя, залучення їх до систематичних занять фізичною культурою та спортом.

На базі туристичного комплексу «Буковель», що на Івано-Франківщині, 2013 р. відбулася всеукраїнська акція Національного олімпійського комітету України з популяризації зимових видів спорту «Олімпійське лелеченя». Позмагатися у спритності та кмітливості на Прикарпаття з'їхалися команди школярів 5–6-х класів з 22 областей України, а також двох міст – Києва та Севастополя.

Учасники фінальних зимових змагань «Олімпійське лелеченя». Буковель, 2013 р.

Команда зінківської школи Полтавської області – учасники зимових змагань «Олімпійське лелеченя». Буковель, 2016 р.

2013 р. в Національному університеті фізичного виховання і спорту України відбулася урочиста церемонія відкриття **«Спортивних ігор юних олімпійців»**, присвячених 100-річчю олімпійського руху в Києві, для київських школярів 6–10-х класів. Привітати та підтримати школярів у прагненні підкорити спортивні вершини прийшли уславлені олімпійці – президент НОК України Сергій Бубка, Іван Богдан, Людмила Турищева, Михайло Шахов, Денис Силантьєв, Денис Берінчик, Тарас Данько.

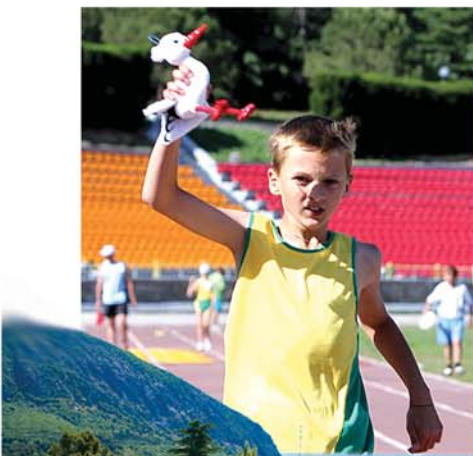
НОК України приділяє велику увагу інтеграції у світове олімпійське середовище спортивне майбутнє нашої країни – дітей. Так, українські школярі 2011 р. взяли участь VII Міжнародному дитячому культурно-спортивному фестивалі **«Програма мрій» (Корея)**.

Корейська провінція Гангвон-ду гостинно приймає міжнародний дитячий культурно-спортивний фестиваль «Програма мрій». 2011 р.

Під час літніх канікул 2017 р. на запрошення Олімпійського комітету Словаччини НОК України делегував учнів загальноосвітньої школи № 27 м. Вінниця для участі в **Олімпійському таборі у Словаччині**. Делегація школи № 142 еколого-економічного профілю м. Дніпро, яка в результаті проведеного конкурсу серед закладів національної мережі шкіл олімпійської освіти виявилася кращою, вперше представляла Україну на XI **Міжнародному молодіжному форумі шкіл П'єра де Кубертена**, що проходив під гаслом «Калокагатія – гармонія тіла, духу та розуму» в м. Юленурме (Естонія).

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИЙ ФЕСТИВАЛЬ "ОЛІМПІЙСЬКЕ ЛЕЛІЧЕННЯ"

З початком проведення Юнацьких Олімпійських ігор в 2010 р. Академія спільно з комісією НОК України «Олімпійська освіта і культура» включилися в реалізацію освітніх проєктів Міжнародного олімпійського комітету й організаційних комітетів Ігор. Колективи шкіл, які входять до мережі олімпійської освіти, стали активними учасниками культурно-освітніх програм в рамках проведення цих спортивних форумів. Так, у Києві школярі загальноосвітнього навчального закладу № 78 були учасниками культурно-освітньої програми, приуроченої до І Юнацьких олімпійських ігор в Сінгапурі.

В рамках насиченої програми діти з України, до речі, переможці Всеукраїнського культурно-спортивного заходу НОК України «Олімпійське лелечення», разом із однолітками зі Словаччини, Чехії, Угорщини та Польщі брали участь в освітніх олімпійських проєктах, зустрічах з відомими олімпійцями, спортивних змаганнях тощо.

Юні українці були сповнені неперевершених емоцій, задоволення від перебування у таборі та знайшли собі нових друзів. Беручи активну участь у заходах програми, вони гідно презентували нашу країну, українську культуру і традиції.

Андрій Петруня представляв юних українських журналістів в Сінгапурі. 2010 р.

Юні українські спортсмени — учасники табору дружби в Сінгапурі. 2010 р.

Делегація ЗОШ № 142 м. Дніпро — учасник 11-го Міжнародного молодіжного форуму шкіл П'єра де Кубертена. 19 – 26 серпня 2017 р. м. Юленурме, Естонія

Під час проведення I зимових Юнацьких Олімпійських ігор в Інсбруку учні львівської гімназії імені В. Симоненка стали учасниками **програми «Всесвітній спортивний розвиток»**.

У культурно-освітній програмі, що передувала II Юнацьким Олімпійським іграм в Нанкіні, брав участь колектив гімназії «Потенціал» м. Києва. Під час інтернет-уроків київські та нанкінські учні

презентували один одному свої школи, систему освіти в них.

Наступне спілкування українських школярів із своїми однолітками із Нанкіна відбулося в Олімпійському домі.

До освітньої програми, приуроченої до II зимових Юнацьких Олімпійських ігор в Ліллекхаммері, долучилися гімназія смт Варва, Чернігівської області і школа с. Верхній Ясенів Івано-Франківської області.

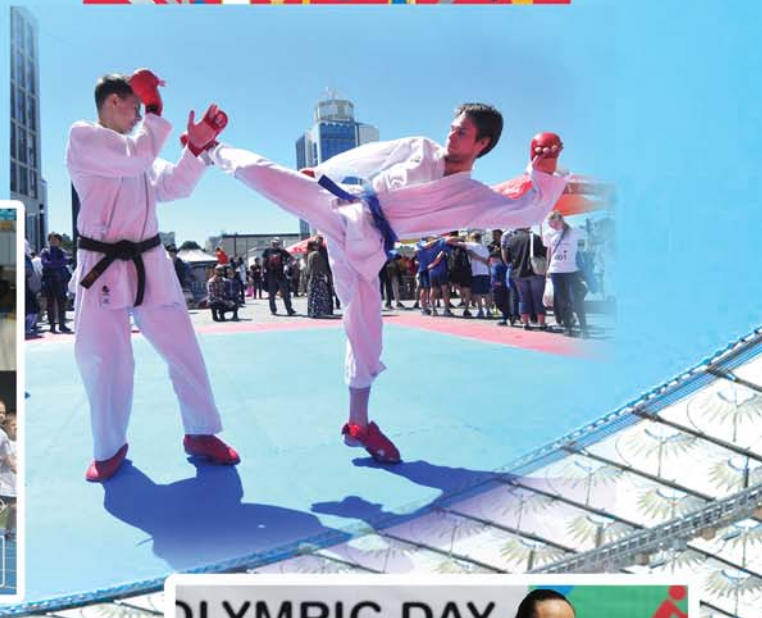

Учні львівської гімназії імені В. Симоненка стали учасниками програми «Всесвітній спортивний розвиток». Інсбрук, 2012 р.

Другий інтернет-урок, де київські та нанкінські школярі презентували один одному свої країни, міста, олімпійські успіхи, відбувся в Олімпійському домі. Окрім спілкування відбулись веселі змагання та традиційні ігри, де, звісно, перемогла дружба. Київ, 2014 р.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ДЕНЬ

В рамках проекту «Do-like OLYMPIANS» в гості до п'ятикласників Івано-Франківської школи № 5 завітав учасник Олімпійських ігор в Афінах, майстер спорту міжнародного класу з боксу Віктор Поляков. 2017 р.

Щороку у червні спортивна Україна об'єднується з іншими країнами заради утвердження традицій миру, злагоді та олімпійських цінностей. Адже саме у цей день – день заснування Міжнародного олімпійського комітету – традиційно по всьому світу проходять масові забіги. Спочатку цей день мав назву «Олімпійський день бігу». Та, зважаючи на те що вирий пристрастей у цей день відчувається на всіх спортивних спорудах, захід було перейменовано на **«Олімпійський день»**. Найактивнішими учасниками олімпійських стартів зазвичай є діти та учнівська молодь, яким є на кого рівнятися, адже поруч завжди старші друзі – олімпійці.

2013 р. відзначився новим проектом **«DO like OLYMPIANS»**. Його

початкова мета – привернення уваги дітей до активного здорового способу життя й олімпійського руху. Участь в уроці олімпійця – розминка та майстер-клас, спілкування з ним – сприяли поглибленню мети заходу: наслідувати спосіб життя олімпійців, жити як олімпійці!

У 2016 р. в Україні стартував проєкт, запропонований молодим посланцем на

II зимових юнацьких Олімпійських іграх, нині учасницею проєкту МОК Young Change Makers – Вірою Передерій та підтриманий НОК України – **# Olympic Lab**.

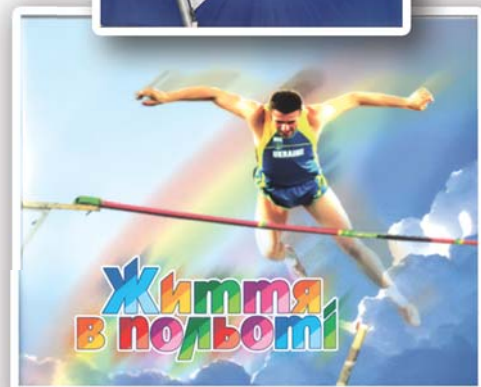
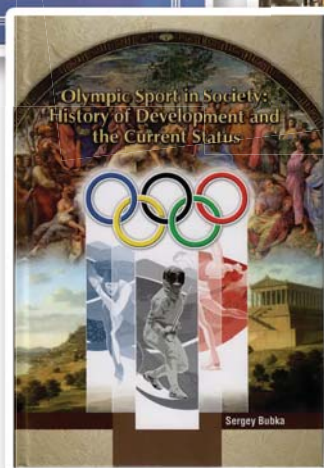
Проєкт реалізується спільно з регіональними відділеннями НОК і має 6 модулів освітньо-спортивного теоретичного і практичного змісту, а саме: історія і розвиток олімпійського руху; пропаганда здорового способу життя через знайомство з видами спорту; розумне харчування; спілкування з чемпіонами; ментальне тренування; волонтерство.

Проєкт схвально зустріли школярі та їх наставники. Тепер він упевнено крокує Україною, залучаючи до цінностей олімпійського руху дітей – майбутню нашу країну.

Національний олімпійський комітет України у партнерстві з компанією Кока-Кола Фаундейшн розробив сім соціальних короткометражних фільмів, що розкривають сім олімпійських цінностей, серед яких: **Повага, Дружба, Натхнення, Рівність, Досконалість, Сміливість та Завзятість.**

Головними героями фільмів стали ушановані українські олімпійці Сергій Бубка, Ольга Харлан, Олег Верняєв, Жан Беленюк, Георгій Зантарая, Ольга Салодуха, Ілля Кваша та інші.

НОК України приділяє велику увагу виданню книг про видатних постатей українського олімпійського спорту, їх нелегкий шлях до олімпійських медалей вищого ґатунку. Серед них автобіографічні книги Бориса Шахліна, Сергія Бубки, Валерія Борзова та багатьох інших.

#OlympicLab

Професор О. М. Вацеба презентує олімпійську літературу в олімпійській бібліотеці загально-освітнього навчального закладу. м. Львів. 2012 р.

Проект «Олімпійська книга»

У 2010 р. за ініціативи НОК України та активної участі ОАУ стартував і сьогодні успішно продовжує діяти унікальний проект «Олімпійська книга». Завдяки реалізації цього проекту 110 тис. екземплярів різних видань безкоштовно потрапили до навчальних закладів. Кожна з 20 тис. шкіл України отримала добірку видань з олімпійського спорту. «Впевнений, що завдяки проведенню цієї акції ми зробимо ще один крок до поширення олімпійських

Президент НОК України Сергій Бубка презентує олімпійську літературу. Київ, 2010 р.

Олімпійські чемпіони Сергій Бубка та Олександр Волков на презентації проекту «Вчись перемагати». Київ, 2010 р.

принципів та ідеалів у нашому суспільстві. Ми плануємо зробити цей захід традиційним, адже саме за такими проектами наше майбутнє», – підкреслив Сергій Бубка на презентації цього проекту.

Проект дав поштовх до створення у школах України **олімпійських бібліотек**, в яких проводяться **олімпійські читання**, олімпійські уроки, засідання дискусійних клубів, а олімпійська література стала доступною для педагогів, учнів та їхніх батьків.

З метою сприяння духовному та фізичному розвитку дітей стартував соціальний **проект «Вчись перемагати»**, в рамках якого в школах України було презентовано **серію книг «Життя видатних дітей»**, кожна з яких присвячена окремим видам спорту та дитинству найвидатніших спортсменів українського спорту.

Напередодні олімпійського 2012 р. в Українському домі в м. Києві НОК України дав старт новій унікальній акції «На шляху до Лондона», яка об'єднала одразу три проекти: «Олімпійська книга», «Олімпійський куточок» та **фотовиставку**, присвячену історії українського олімпійського руху. Всі вони мали на меті залучити підрастаюче покоління українців до занять спортом та розширити знання дітей і молоді про історію олімпійського руху та його цінності. Протягом року близько 650 найспортивніших шкіл країни отримали набори спортивного інвентарю. «Започаткування цих всеукраїнських акцій – черговий крок у послідовній політиці НОК України, спрямованій на виховання здорової нації. Ми сподіваємось, що наші нові проекти допоможуть дітям України розвиватися як фізично, так і інтелектуально і стати достойними громадянами нашої держави», – зазначив президент НОК України Сергій Бубка.

На адресу НОК України та Олімпійської академії України – ініціаторам освітнього проекту **«Олімпійська книга»** – надходять листи-подяки від колективів загальноосвітніх навчальних закладів України за можливість долучитися через літературні твори до історії олімпійського руху.

Завдяки акції «Олімпійська книга» новими виданнями поповнився фонд Національної бібліотеки для дітей та юнацтва, обласних бібліотек.

Всеукраїнські проекти Національного олімпійського комітету України – «Олімпійська книга» та «Олімпійський куточок» – були презентовані на III спортивному конгресі України.

Спільна видавнича діяльність НОК України та Олімпійської академії України з випуску олімпійської літератури була презентована на **виставці-форумі «Долучи дитину до спорту»** «Спорт і спортивна індустрія» та в Національній парламентській бібліотеці України.

За ініціативи НОК України та за підтримки ОАУ в Центрі української культури та мистецтва відбулася **соціальна акція «Олімпійські барви»**, присвячена участі олімпійської збірної команди України у ХІІ зимових Олімпійських іграх 2014 р. в Сочі. У заході взяли участь призери Олімпійських ігор: Юрій Тамм, Ніна Уманець, Сергій Кірсанов, Ганна Сорокіна, Олена Пахольчик, учні шкіл Всеукраїнської мережі олімпійської освіти. Для всіх гостей акції пройшов майстер-клас з батіку від художника-дизайнера, члена Національної спілки художників України Марії Ковалевської. Кожен бажачий міг відчути себе в ролі митця.

Учасники акції НОК України «Олімпійські барви». Київ, 2013 р.

Реалізація спільного проекту НОК України та Олімпійської академії України «Олімпійська книга», «Олімпійський куточок» в рамках акції «На шляху до Лондона». Київ, 2012 р.

Виставка олімпійської літератури на форумі «Долучи дитину до спорту». Київ, 2014 р.

Презентація олімпійської літератури в Національній парламентській бібліотеці України. Київ, 2014 р.

Президент НОК Сергій Бубка, директор Національного антидопінгового центру України Іван Курліщук, голова Комісії атлетів НОК Олена Говорова та відомі спортсмени презентували вітчизняний аналог антидопінгової програми *Outreach*, взявши участь у вікторині *Play True*. 2017 р.

НОК України як організація, яка представляє Україну на Олімпійських іграх, Юнацьких Олімпійських іграх, Європейських Юнацьких Олімпійських фестивалях, Європейських іграх, займає принципову позицію нульової терпимості до допінгу і веде активну діяльність із профілактики, запобігання застосуванню і розповсюдженню допінгу в спорті. НОК України активно включився в реалізацію **комплексної освітньої програми «Outreach»**, розробленої Всесвітнім антидопінговим агентством (ВАДА), яка націлена на інформування та об'єднання спортивної громадськості у боротьбі з допінгом і підвищення обізнаності спортсменів з антидопінговою політикою. Випуск і поширення антидопінгової літератури серед атлетів та їх антуражу, проведення наукових й освітніх конференцій, семінарів з антидопінгових питань, вікторин – це лише частина заходів, спрямованих на вирішення цих завдань.

Олімпійський дім завжди відкритий для спортсменів, партнерів та добрих друзів. За традицією Національний олімпійський комітет України з радістю приймає у себе юних любителів спорту.

Учні школи підприємництва для дітей *MBAkids* в олімпійському домі. Київ, 2015 р.

2010 р. Національний олімпійський комітет України вийшов з ініціативою взяти кожному регіональному відділенню НОК України під **патронат один із дитячих будинків України**, щоб залучити дітей до здорового способу життя, занять спортом, цінностей олімпійського руху, зміцнити віру в краще майбутнє, наслідувати приклад олімпійців.

Олімпійський урок у дитячому будинку

Олімпійська освіта в Україні триває і в період літніх канікул – у дитячих таборах відпочинку. ОАУ постійно надає методичну допомогу з організації олімпійської освіти в рамках реалізації загальнонаціональної програми **«Олімпійське літо»**.

Наймолодші учасники Олімпійського уроку – вихованці дошкільного навчального закладу № 53 м. Краматорська. 2017 р.

Олімпійська освіта в дитячо-юнацьких спортивних школах та клубах

Суть виховної роботи в ДЮСШ та дитячих спортивних клубах полягає у створенні умов для повноцінного гармонійного розвитку дітей та підлітків, створення оптимальних умов для їх позитивної соціалізації, пошуку нових форм навчання і виховання у позаурочний час.

Напружена тренувальна і змагальна діяльність, пов'язана із

заняттями спортом, дає значні можливості для здійснення багатогранної виховної роботи, допомогу в якій здійснює олімпійська освіта. Так, спортивно-етичне виховання, засноване на правилах **Fair Play**, у процесі занять орієнтує юних спортсменів на дотримання правил чесної гри в умовах обраного виду спорту та у повсякденному житті.

Вручення приза «Чесна гра» дівчатам волейбольної ліги. Чернівці, 2013 р.

Для тренерсько-викладацького складу проводяться майстер-класи за методикою «Чесна гра». Так, у 2013 р. в результаті серії тренінгів понад 200 тренерів були підготовлені для роботи з молоддю Криму, в Херсонській та Миколаївській областях. В реалізації цього процесу Олімпійської академії України надає велику допомогу Федерація футболу України та її обласні осередки.

Спортивний колектив є важливим фактором морального формування особистості спортсмена, формування

у юних атлетів гуманістичних ціннісних орієнтацій, культури міжособистісних стосунків, поваги і шанобливого ставлення до історичної та культурної спадщини українського та міжнародного олімпійського руху. Цьому процесу сприяє проведення традиційних турнірів з видів спорту, присвячених пам'яті видатних українських спортсменів-олімпійців та тренерів, які своєю титанічною роботою сприяють зростанню авторитету нашої країни в світі.

Важкоатлетичний турнір пам'яті Петра Короля. Львів, 2017 р.

XVIII Міжнародний турнір країн Карпатського Єврорегіону з фехтування, присвяченого пам'яті заслуженого тренера України Василя Геряя. Ужгород, 2017 р.

Чемпіон Ігор XVIII Олімпіади, дворазовий срібний призер Ігор XIX Олімпіади та бронзовий призер Ігор XX Олімпіади з фехтування Григорій Якович Крисс на урочистій посвяті спортсменів відділення фехтування у «Юні мушкетери». Київ, 2015 р.

Однією з форм роботи з олімпійської освіти в позашкільних навчальних закладах є спільні заходи ветеранів олімпійського спорту з юними спортсменами. Своїм прикладом легенди українського спорту здійснюють величезний виховний вплив на підростаюче покоління, значна частина якого прагне стати схожими на своїх кумирів, тяжіє до фізичного вдосконалення й здорового способу життя.

Віце-президент Національного олімпійського комітету Віктор Корж, чемпіони та призери Олімпійських ігор Валерій Гончаров, Вадим Гутцайт, Олена Говорова, Олександр Крикун, Ганна Сорочкіна, Олена Пахольчик в гостях у вихованців Республіканського вищого училища фізичної культури. Київ, 2013 р.

Зірки українського футболу Олексій Михайличенко, Ігор Беланов, Володимир Безсонов з юними футболістами на футбольному фестивалі пам'яті заслуженого майстра спорту СРСР Андрія Баля. Львів, 2017 р.

Заслужений майстер спорту України, чемпіон Юнацьких Олімпійських ігор, чемпіон Європи з плавання, учасник Ігор XXX та XXXI Олімпіад (2012, 2016 рр.) Андрій Говоров під час теплої бесіди з юними плавцями. Дніпро, 2017 р.

Пілотний проект «Всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти»

Важливою подією для української та всієї європейської олімпійської сім'ї і дієвим поштовхом у пошуку інноваційних підходів до розвитку олімпійського руху та популяризації ідей олімпізму став Континентальний семінар «Олімпійська освіта: виховання, здоровий спосіб життя, соціальна адаптація», що відбувся 2007 р. в Києві. Він проходив під патронатом Міжнародного олімпійського комітету та Національного олімпійського комітету України і був присвячений 15-й річниці створення Олімпійської академії України.

Основні положення підсумкової декларації цього форуму знайшли відображення в подальшій діяльності Олімпійської академії України: рішенням VIII сесії, яка відбулася в 2008 р., було розроблено і впроваджено у практику пілотний проект зі створення Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти, яких у 2008 р. було 16. Інформація про проект швидко поширилася в регіонах. Проект отримав підтримку педагогічних колективів навчальних закладів і протягом наступного періоду довів свою актуальність та життєздатність. Сьогодні він об'єднує 273 школи.

*Урочисте відкриття
Континентального семінару
«Олімпійська освіта:
виховання, здоровий
спосіб життя, соціальна
адаптація», Київ, 2007 р.*

*Доповідь президента
Олімпійської академії
України Марії Булатової
“Олімпійська академія
України: пріоритетні
напрями діяльності”, Київ,
2007 р.*

*Валентина Єрмолова – учитель-методист фізичної
культури, директор першого в Україні кабінету
олімпійської освіти зі своїми вихованцями. Київ,
1997 р.*

У впровадженні олімпійської освіти в систему роботи шкіл беруть участь усі учасники навчально-виховного процесу: адміністрація, вчителі-предметники, учні та їхні батьки. Залучаються до цього процесу представники спортивної та культурної громадськості.

Теоретичні дослідження, що проводилися фахівцями Олімпійської академії України, дозволили розробити структурно-функціональну модель інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів, розкрити організаційно-педагогічні умови ефективного здійснення цього процесу і запропонувати їх до впровадження у школах мережі олімпійської освіти.

Результати впровадження цієї моделі довели її позитивний вплив на комплекс основних показників навчально-виховного процесу: рівень навчальних досягнень, охоплення заняттями фізичною культурою і спортом; охоплення заняттями художньо-естетичного циклу, прояви антисоціальної поведінки, рівень захворюваності, які значною мірою характеризують соціальне замовлення держави на формування і розвиток фізично, психічно, духовно і соціально здорової дитини. Виявлено підвищення в учнів мотивації до навчання на 5,49 %, до занять фізичною культурою і спортом на 5,61 %, до занять художньо-естетичного циклу на 5,40 %. У той самий час має місце зниження рівня проявів антисоціальної поведінки на 0,42 % та рівня захворюваності на 3,19 %, а також позитивний вплив на сферу гуманістичних ціннісних орієнтацій школярів.

Спостереження за діяльністю навчальних закладів мережі шкіл олімпійської освіти дозволили дійти висновку, що ефективність процесу інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів як цілісної дієвої педагогічної системи та однієї з інноваційних педагогічних технологій у сучасній освіті дає високу результативність за таких організаційно-педагогічних умов:

- застосування інноваційних підходів у системі управління навчально-виховним процесом навчального закладу;
- позитивного ставлення вчителів до діяльності учнів у процесі навчання й виховання і, передовсім, до фізкультурно-спортивної, побудованої на прагненні дотримуватись ідеалів і цінностей олімпізму;
- використання міжпредметних зв'язків;
- створення здоров'язберігаючого та здоров'язміцнюючого середовища, збільшення рухового режиму школярів;
- формування позитивних мотивацій в учнів до занять фізичною культурою і спортом;
- залучення батьків та громадськості до вирішення проблеми гармонійного розвитку дитини засобами фізкультурно-спортивної діяльності;
- розвиток учнівського самоврядування та волонтерського руху;
- науково-методичне забезпечення процесу інтеграції олімпійської освіти;
- забезпечення теоретико-методичної підготовки педагогічних кадрів у процесі безперервної освіти.

Учні колегіуму «Берегиня» м. Черкаси та гімназії «Потенціал» м. Києва на інтернет-уроці «Допінгу – Ні!». 2014 р.

Діяльність навчальних закладів мережі шкіл олімпійської освіти дозволила виявити нові форми роботи: це інтегровані та бінарні уроки, які дозволяють використовувати різні галузі наукових знань, поєднуючи їх з історією та цінностями Олімпійських ігор та олімпійського руху; олімпійські перерви;

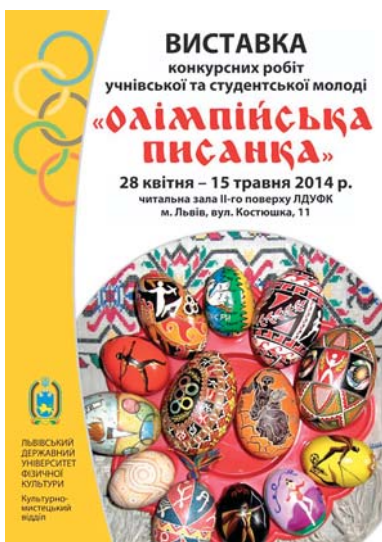
акції «Лист олімпійцям», інтернет-уроки «Олімпійський міст», конкурси «Олімпійська писанка», спортивної фотографії «Я і спорт», брейн-ринги, олімпійські бібліотечні дні, нагородження призами за чесну гру у спорті та повсякденному житті тощо.

Підсумки конкурсу «Олімпійська писанка» в школі № 142 м. Дніпро. 2017 р.

Бінарний урок за темою «Стародавня Греція» проводять учителі історії та зарубіжної літератури гімназії «Потенціал» м. Києва, 2012 р.

Досвід роботи Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти надихнув НОК України та Олімпійську академію України на запровадження **Всеукраїнського конкурсу на кращу модель школи олімпійської освіти**. Конкурс проводиться, починаючи з 2009 р., один раз на два роки. Переможці та призери фінального етапу нагороджуються дипломами НОК України й Олімпійської академії України, а також цінними подарунками – технічними засобами навчання, які школи використовують у практичній діяльності.

Учитель гімназії «Потенціал» Ольга Білик проводить інтегрований урок зарубіжної літератури з використанням олімпійських знань. Київ, 2013 р.

Підсумки конкурсу фотографій НВК «Колегіум» м. Рівне, 2016 р.

Потяг школярів до історії і сучасності олімпійського руху в Україні, вшанування ушлюблених українських атлетів та видатних тренерів, які родом з їх малої батьківщини, не залишилися осторонь уваги педагогічної громадськості та спонукали очолити прагнення школярів зі створення олімпійських музеїв,

Досвід середньої школи № 45, висвітлений у «Спортивній газеті», зацікавив педагогічну громадськість. Учителі стали звертатися до Олімпійської академії за консультативною допомогою зі створення подібних кабінетів і використання олімпійської освіти у навчально-виховному процесі.

*Переможці
Всеукраїнського конкурсу
на кращу модель школи
олімпійської освіти. Київ,
2014 р.*

кабінетів олімпійської освіти, галерей олімпійської слави рідного краю та олімпійських куточків.

Перший із них був обладнаний ще у 1997 р. в загальноосвітній школі № 45 м. Києва з ініціативи вчителя-методиста фізичної культури, відмінника освіти України Валентини Єрмолової.

Тому в Олімпійській академії народилася ідея проведення серед навчальних закладів сформованої Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти огляду-конкурсу з історії олімпійського руху. Цю ініціативу підтримали НОК України та Державне інформаційно-видавниче підприємство видавництва «Педагогічна преса».

*Олімпійський
музей Харківського
обласного вищого
училища фізичної
культури. 2015 р.*

*Кабінет олімпійської
освіти в загальноосвітній
школі № 27 м. Вінниця.
2015 р.*

Переможець конкурсу на кращу учнівську наукову роботу з олімпійського руху Малої олімпійської академії Вероніка Литвин зі своїм науковим керівником учителем-методистом фізичної культури Вікторією Михайловою. Дніпро, 2015 р.

Досвід діяльності шкіл мережі олімпійської освіти засвідчив підвищення інтересу підростаючого покоління до історії і сьогодення олімпійського руху та його цінностей. Зважаючи на це, у 2014 р. Олімпійською академією України було ініційовано створення **Малої олімпійської академії**.

Її учасниками стали школярі, які зацікавилися дослідженнями різних аспектів історії олімпійського руху та Олімпійських ігор.

Ефективною виявляється діяльність органів учнівського самоврядування – шкільних олімпійських комітетів, які під керівництвом учителів фізичної культури проводять роботу з поширення олімпійських цінностей, правил чесної гри, залучення школярів до здорового способу життя та занять фізичною культурою і спортом.

Юні науковці колегіуму «Берегиня». Черкаси, 2014 р.

Засідання шкільного олімпійського комітету школи № 3 м. Буча Київської обл. 2015 р.

Урочиста церемонія нагородження медаллю «Приз Fair-Play». Дніпро, 2017 р.

Для активізації інтегрування олімпійської освіти в систему навчального процесу школярів та поглибленого вивчення історії Олімпійських ігор та олімпійського руху було розроблено навчальну програму «Основи олімпійських знань» для учнів 5–12-х класів (пізніше для 5–11-х) – курсу за вибором навчального закладу, методичні посібники для вчителів «Олімпійська освіта в школі», «Олімпійська освіта: теорія і практика»,

Ціннісний потенціал олімпізму, що лежить в основі олімпійської освіти, став у навчальних закладах Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти ефективним засобом у вирішенні завдань, що стоять перед українською освітою: виховання соціально зрілої творчої особистості на основі загальнолюдських, полікультурних, суспільних цінностей, забезпечення її фізичного, духовного, культурного розвитку, підготовка до усвідомленого вибору сфери життєдіяльності.

Методичні посібники та навчальна програма «Основи олімпійських знань» для учнів загальноосвітніх шкіл України (2009, 2011, 2016 рр.).

в яких розглянуто теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в роботу навчальних закладів, подано практичний матеріал для використання в навчально-виховній роботі школи, та «10 уроків із П'єром де Кубертеном» (авт. В. М. Єрмолова), в основу якого покладено твір П'єра де Кубертена «Ода спорту». Програма і посібники мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України та рекомендовані для використання в загальноосвітніх навчальних закладах України.

На допомогу вчителям з питань впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів 2006 р. започатковано рубрику «Олімпійська освіта» в науково-методичному журналі «Фізичне виховання в школі» видавництва «Педагогічна преса», яку постійно веде директор ОАУ, заслужений працівник фізичної культури і спорту України Валентина Єрмолова.

Методичний посібник «10 уроків із П'єром де Кубертеном». 2016 р.

Організація методичної роботи з педагогічними кадрами з питань інтеграції олімпійської освіти в систему роботи загальноосвітніх навчальних закладів

Однією з соціально-педагогічних умов підвищення ефективності процесу інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів є цілеспрямоване науково-методичне забезпечення та удосконалення теоретичної і методичної підготовки педагогічних кадрів.

Для підвищення науково-теоретичного рівня вчителів, які викладають різні навчальні предмети із додаванням до них історії олімпійського руху, ОАУ розробила і з 2008 р. впровадила в практику систему, що дозволяє організувати безперервну підготовку педагогів з теоретичних і практичних питань впровадження олімпійської освіти на різних рівнях: через проведення засідань методичних об'єднань вчителів у школі, семінарів-практикумів і майстер-класів на

районному та міському рівнях, курсів підвищення кваліфікації, всеукраїнських семінарів.

На республіканському рівні для керівників і вчителів шкіл, методистів обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти щорічно, вже протягом десяти років, Академія і НОК України проводять науково-практичні семінари, які порушують різні аспекти позитивного впливу олімпійської освіти на виховання підростаючого покоління.

Перший із них «Олімпійська освіта в системі національної освіти» було проведено у 2007 р. в Національному університеті фізичного виховання та спорту України. У роботі семінару взяли участь представники 16 загальноосвітніх шкіл та 27 методистів обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти.

*Доповідь ректора
НУФВСУ, професора
Володимира Платонова.
Київ, 2007 р.*

*Учасники Всеукраїнського науково-методичного
семінару «Олімпійська освіта в системі
національної освіти». Київ, 2007 р.*

*Виступає президент
Олімпійської академії
України професор
Марія Булатова.
Київ, 2007 р.*

Семінар «Олімпійська освіта: проблеми та перспективи» відбувся у травні 2008 р. в Національному університеті фізичного виховання та спорту України і зібрав представників 42 шкіл України та 25 методистів обласних ІППО. Темою доповіді президента ОАУ професора Марії Булатової була «Роль олімпійської освіти у гармонійному розвитку особистості». В рамках семінару досвідом роботи з впровадження олімпійської освіти

поділилися директор ліцею № 3 м. Житомира Валентина Полулях, учитель-методист фізичної культури гімназії «Потенціал» м. Києва Тетяна Дмитрієва, директор Харківського обласного вищого училища фізичної культури Анатолій Попов, директор загальноосвітньої школи № 78 м. Києва Світлана Гаєва.

На завершення семінару його учасники ознайомилися з експозиціями Олімпійського музею Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Досвідом роботи з впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів ділиться директор ліцею № 2 м. Житомира Валентина Полулях. Київ, 2008 р.

Учитель-методист фізичної культури гімназії «Потенціал» м. Києва Тетяна Дмитрієва демонструє малюнки гімназистів — переможців художнього конкурсу «Олімпійський рух: історія і сьогодення». Київ, 2008 р.

Учасники семінару «Олімпійська освіта в школі: проблеми і перспективи» під час екскурсії в Олімпійському музеї Національного університету фізичного виховання і спорту. Київ, 2008 р.

Команда учителів – переможець конкурсів в рамках семінару «Роль олімпійської освіти у формуванні моральних і фізичних якостей особистості дитини» в ліцеї «Лідер». Київ, 2009 р.

2009 р. на базі ліцею «Лідер» м. Києва відбувся семінар «Роль олімпійської освіти у формуванні моральних і фізичних якостей особистості дитини». Його учасниками були 64 представники шкіл із 22 областей України, 25 методистів обласних інститутів післядипломної освіти, представники НОК України, Комітету з фізичної культури і спорту Міністерства освіти і науки України, викладачі НУФВСУ.

У рамках семінару було проведено майстер-клас з викладання спецкурсу «Основи олімпійських знань», олімпійська вікторина «Україна олімпійська», сюжетно-рольова гра «І Юнацькі Олімпійські ігри. Сінгапур 2010», олімпійський квест «Ігри XXX Олімпіади. Лондон 2012», які дозволили його учасникам набути практичних умінь впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів.

Учителі перевіряють свої знання у вікторині «Знавець олімпійського спорту». Київ, 2009 р.

Директор Олімпійської академії України Валентина Єрмолова вручає Подяку організатору майстер-класів учителью-методисту ліцею «Лідер» Ліані Копиловій. Київ, 2009 р.

У 2010 р. відбувся Всеукраїнський семінар «Реалізація олімпійської освіти в школах України» на базі гімназії «Потенціал» м. Києва. У роботі семінару взяли участь президент НОК України Сергій Бубка, заступник міністра освіти і науки України Борис Жебровський, президент Олімпійської академії України, професор Марія Булатова, чемпіони та призери Олімпійських ігор, 96 учителів і директорів загальноосвітніх шкіл з усіх областей України, 20 методистів ОІППО, викладачі НУФВСУ.

Увазі учасників колектив гімназії представив унікальне театралізоване дійство «Олімпійське селище. Сінгапур – 2010», в якому взяли участь усі гімназисти, та майстер-класи «Реалізація культурно-

освітніх програм в рамках підготовки до Юнацьких Олімпійських ігор».

У рамках освітнього проекту «Вчись перемагати» президент НОК України Сергій Бубка вручив гімназістам набір книг про дитячі роки видатних українських спортсменів – представників олімпійських видів спорту – та їх досягнення.

На закінчення семінару відбулася урочиста церемонія нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу на кращу модель школи олімпійської освіти, які отримали дипломи НОК України й Олімпійської академії України, а також цінні подарунки – технічні засоби навчання, які школи використовують у практичній діяльності.

Учасники Всеукраїнського семінару «Реалізація олімпійської освіти в школах України». Київ, 2010 р.

Нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу на кращу модель школи олімпійської освіти, 2010 р.

Президент НОК України С. Бубка вручає нагороду директору гімназії «Потенціал» А. П. Малішевській

Майстер-класи з інтеграції олімпійських знань в процес викладання загальноосвітніх предметів проводять учителі гімназії «Потенціал». Київ, 2011 р.

Переможці вікторини «Знавець олімпійського спорту» в процесі уроку української мови. Київ, 2011 р.

У 2011 р. гімназія «Потенціал» м. Києва знову приймала учасників Всеукраїнського семінару «Школярі і олімпізм». Гостями заходу були президент НОК України Сергій Бубка, президент Олімпійської академії України Марія Булатова, молодий посол України на I Юнацьких Олімпійських іграх Ірині Мерлені, чемпіони і призери Олімпійських ігор. В роботі семінару взяли участь 117 педагогічних працівників загальноосвітніх шкіл України, 24 методисти ОІППО та викладачі НУФВСУ.

Для учасників семінару було проведено майстер-класи з інтеграції олімпійських знань у процес викладання загальноосвітніх предметів, виставки робіт гімназистів на олімпійську тему.

Роботи учнів гімназії «Потенціал». Київ, 2011 р.

Проблемам, пов'язаним із соціалізацією школярів, було присвячено Всеукраїнський семінар «Формування соціально активної особистості засобами учнівського самоврядування в процесі олімпійської освіти», який відбувся у 2012 р. на базі загальноосвітньої школи № 78 м. Києва. У його роботі взяли участь президент ОАУ професор Марія Булатова, начальник управління НОК України Мирослав Гробовецький, 96 представників загальноосвітніх шкіл з усіх областей України, 23 методисти ОІППО, викладачі НУФВСУ. У рамках семінару перед учасниками виступили провідні науковці України в галузі олімпійської освіти, відбулася ділова гра «Організаційний комітет Олімпійських ігор – діє!».

Доповідь президента Олімпійської академії України М. Булатової на семінарі «Формування соціально активної особистості засобами учнівського самоврядування у процесі олімпійської освіти». Київ, 2012 р.

Учасники семінару «Формування соціально активної особистості засобами учнівського самоврядування у процесі олімпійської освіти». Київ, 2012 р.

Учителі — учасники ділової гри «Організаційний комітет Олімпійських ігор – діє!» демонструють свої напрацювання. Київ, 2012 р.

Питанням залучення школярів до наукових досліджень у галузі олімпійського спорту й олімпійського руху було присвячено семінар «Дослідно-експериментальна робота у сфері олімпійського руху – важливий напрям забезпечення духовного, інтелектуального, творчого розвитку школярів», який відбувся 2013 р. в Міжнародному дитячому центрі «Артек». В роботі семінару взяли участь 108 представників навчальних закладів країни. Увазі учасників було представлено майстер-клас з проведення інтернет-уроків – «Олімпіада під знаком свастики». В рамках семінару відбувся «круглий стіл» «Пошуково-дослідна робота з питань олімпійського руху – один із шляхів духовного, інтелектуального та творчого розвитку школярів». Незабутні враження від запеклих змагань юних учасників заходу «Олімпійське лелечення» отримали учасники семінару.

Нагородження загальноосвітньої школи № 78 м. Києва – переможця Всеукраїнського конкурсу на кращу організацію роботи з олімпійської освіти. 2014 р.

Всеукраїнський семінар «Культурно-виховний потенціал олімпізму» у 2014 р. знову гостинно приймала загальноосвітня школа № 78 м. Києва. В ньому взяли участь президент ОАУ, професор Марія Булатова, виконавчий директор НОК України Наталія Коваленко, 178 директорів і вчителів шкіл та 21 методист ОІППО.

Присутні мали змогу взяти участь в олімпійському квесті «Пізнаємо історію разом», підготовленого магістрантами кафедри історії спортивного та олімпійського руху НУФВСУ.

Захід завершився урочистим відзначенням переможців і призерів Всеукраїнського конкурсу на кращу модель школи олімпійської освіти, які були нагороджені дипломами НОК України та ОАУ й цінними подарунками

Волонтери до проведення квесту готові. Київ, 2014 р.

Учасники Всеукраїнського семінару «Культурно-виховний потенціал олімпізму». Київ, 2014 р

Всеукраїнський семінар «Культурно-виховний потенціал олімпійського руху – потужний засіб формування моральних, естетичних і етичних цінностей» відбувся 18 листопада 2015 р. в київській гімназії «Потенціал». У заході взяли участь понад 200 директорів та вчителів загальноосвітніх навчальних закладів з усіх регіонів України, методисти обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти. Гостями заходу були представники НОК України, призери Олімпійських ігор, представник видавництва «Педагогічна преса», викладачі НУФВСУ.

Культурно-спортивний квест «Гармонія тіла, духу та розуму», організований колективом гімназії, дав можливість учасникам семінару долучитися до практичної реалізації інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес навчального закладу.

Завершило семінар урочисте нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу-огляду з історії олімпійського руху, організованого за ініціатииви Академії, спільно з НОК України та науково-методичним журналом «Фізичне виховання в рідній школі» видавництва «Педагогічна преса» МОН України у трьох номінаціях: кращий олімпійський музей, кращий кабінет олімпійської освіти та кращий олімпійський куточок.

Всеукраїнський семінар «Загальноосвітня школа – джерело знань, загальнолюдських та олімпійських цінностей», що пройшов 9 грудня 2016 р. в НУФВСУ у рамках Міжнародного форуму «Олімпійський спорт: історія і сучасність» з нагоди 25-річного ювілею від дня заснування Олімпійської академії України, зібрав понад 250 учителів і директорів шкіл та методистів обласних ІППО, викладачів вищих навчальних закладів спортивного профілю. У процесі роботи семінару розгорнулася жвава дискусія, учасники якої поділилися досвідом роботи з реалізації різних напрямів олімпійської освіти. За особистий внесок у поширення цінностей олімпізму серед учнівської молоді ряд педагогів закладів освіти були нагороджені подяками Олімпійської академії України.

У кожному з таких семінарів бере участь понад 200 педагогічних працівників із усіх регіонів України. Протягом десяти років близько 3000 педагогів підвищили свою науково-практичну підготовку із впровадження олімпійської освіти в систему роботи закладів освіти. Розроблена фахівцями Олімпійської академії України методика дозволяє організувати систему безперервної підготовки різних категорій педагогічних працівників у процесі післядипломної педагогічної освіти з питань впровадження олімпійської освіти на різних рівнях.

Досвідом створення олімпійського музею ділиться директор Харківського обласного вищого училища фізичної культури Анатолій Попов. Київ, 2016 р.

Учасники Всеукраїнського семінару «Культурно-виховний потенціал олімпійського руху – потужний засіб формування моральних, естетичних і етичних цінностей». Київ, 2015 р.

Навчальний посібник для педагогів «Твоя перша сходинка до Олімпу», 1996 р.

Посібник «Твій перший олімпійський путівник». 2004 р.

Навчальні посібники з олімпійської освіти для школярів

Першим навчальним виданням з формування основ олімпійських знань у школярів у незалежній Україні був посібник Міжнародного олімпійського комітету, підготовлений у 1994 р. колективом експертів під керівництвом Діани Біндер (Канада) під назвою «Keep a spirit alive», рекомендованого Комісією МОК у справах Міжнародної олімпійської академії та олімпійської освіти для використання в школах різних країн.

Посібник було перекладено українською мовою і видано на замовлення НОК України як додаток до журналу «Старт» під назвою «Твоя перша сходинка до Олімпу» (1996 р.). Видання було з ентузіазмом сприйняте вчителями фізичної культури загальноосвітніх навчальних закладів України, широко обговорене у педагогічних колах. У зв'язку з цим було висловлено однозначну думку про необхідність підготовки нашого, українського, посібника для школярів, який віддзеркалював би не тільки всесвітню історію олімпійського руху і його цінностей, а й багату українську олімпійську спадщину. У 2004 р. колективом авторів під керівництвом професора Марії Булатової було

розроблено концепцію, підготовлено і видано посібник «Твій перший олімпійський путівник» для дітей молодшого шкільного віку, в якому в доступній формі представлено не тільки теоретичний матеріал про історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції і про сучасні Олімпійські ігри, олімпійські символи та церемонії, олімпійські види спорту, видатних атлетів, досягнення українських атлетів на олімпійській арені, а й ситуаційні ігри, контрольні запитання для закріплення пройденого матеріалу.

Президент НОК України Сергій Бубка у 2006 р. підтримав ініціативу Академії із перевидання книги «Твій перший Олімпійський путівник» та за підтримки партнерів НОК України – компанії «МакДональдз Юкрейн» було видано доопрацьоване та доповнене її друге видання.

Презентуючи книгу, Сергій Бубка зазначив: «Важливою складовою діяльності НОК України є залучення дітей до олімпійської родини, до здорового способу життя та до занять спортом». У подальшому посібник доповнювався та перевидавався чотири рази (2004, 2006, 2007, 2010 рр.), а в 2007 р. вийшла його доповнена англomовна версія.

Продовжуючи створення навчально-методичного забезпечення олімпійської освіти, в 2011 р. побачив світ посібник для дітей середнього шкільного віку «Ігри, що підкорили світ» (автори С. Бубка та М. Булатова). Книга покликана збагатити знання школярів з історії Олімпійських ігор, сприяти усвідомленню розмаху, величчя і проблем олімпійського руху, ознайомлювати з найбільш яскравими подіями і з видатними спортсменами – героями Ігор різних років, творцями яскравих олімпійських змагань, а також зрозуміти і відкрити для себе значення найголовніших олімпійських ідеалів і цінностей, підвищити інтерес до спорту, сформувати мотивацію до занять спортом та фізичною активністю, культивувати почуття поваги до життя людини і достоїнства, сприяти розвитку чуття патріотизму і гордості за досягнення наших співвітчизників.

У посібнику здійснено захоплюючу подорож на Олімпійські ігри Стародавньої Греції, відображено численні спроби відродження Ігор, роль і місце барона П'єра де Кубертена у

відродженні Ігор та створенні Міжнародного олімпійського комітету, показано його педагогічні погляди, описано олімпійські символи і церемонії, міжнародну олімпійську систему. І, нарешті – Ігри Олімпіад сучасності та зимові Олімпійські ігри через долі видатних атлетів, їх нелегкий шлях до слави. Завершується посібник запитаннями для перевірки знань, які також можуть широко використовуватися викладачами під час проведення різноманітних вікторин, спортивних свят або під час дозвілля школярів.

Посібник містить не тільки позитивну історію олімпійського руху, а й випробування, з якими стикався олімпійський рух на давньому і сучасному етапах (допінг, необ'єктивне суддівство, шахрайство тощо) та шляхи їх подолання.

Книга спонукає школярів до незалежного, самостійного мислення, сприяє позитивному перенесенню вивченого матеріалу в реальне життя, позитивному ставленню до нього, розвитку критичних та аналітичних здібностей через потенціал олімпійської освіти.

«Твій олімпійський путівник» – елемент програми співробітництва з ЄОК

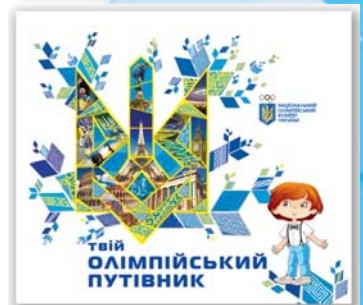
Починаючи з моменту свого заснування 1967 р. Асоціація Європейських олімпійських комітетів, а нині ЄОК – Європейські олімпійські комітети, одним з головних завдань своєї діяльності визначили: «Поширення олімпійських ідеалів у Європі», та «Освіта молоді засобами спорту в дусі взаєморозуміння, дружби та поваги до оточуючого середовища, роблячи свій внесок у створення кращого, більш мирного світу».

З 2010 р., з моменту створення комісії ЄОК з олімпійської культури та освіти, Спирос Капралос, її голова, розпочав координувати роботу з просування олімпійських ідеалів особливо серед молоді.

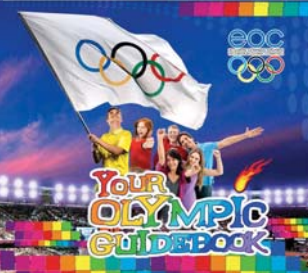
На черговому засіданні Комісії у 2011 р. після обговорення питання про стратегію олімпійської освіти в Європі та конкретних кроках її імплементації було прийнято одностайне рішення взяти на озброєння досвід НОК України та Олімпійської академії України із впровадження олімпійської освіти і як перший крок – видати навчальний посібник «Your Olympic Guidebook» (автор М. Булатова) для всіх учасників Європейського Юнацького Олімпійського фестивалю. Навчальний посібник було видано і він ліг в основу освітніх програм Фестивалю в турецькому Трабзоні вже влітку 2011 р.

Навчальний посібник
«Ігри, що підкорили світ».
2011 р.

Навчальні посібники «Твій олімпійський путівник».
2011, 2017 рр.

«Your First Olympic Guidebook» – навчальний посібник, що мав ряд перевидань (2011, 2013, 2015, 2016 рр.)

У навчальному посібнику викладено інформацію про Олімпійські ігри давнини, їх відродження, олімпійські символи і церемонії, міжнародну олімпійську систему, Ігри Олімпіад з їх досягненнями й випробуваннями. Окремим розділом представлено досягнення Європи в олімпійському русі (роль президентів-європейців, видатних європейських атлетів, європейців-керівників асоціацій літніх і зимових видів олімпійського спорту, про європейські міста – організатори Ігор, історію створення Європейських олімпійських комітетів та крупних олімпійських свят європейців – олімпійських фестивалів для юнацтва.

У посібнику також представлено логотипи 50 національних олімпійських комітетів Європи. Завершує посібник понад 120 запитань, які можуть бути використані для самоперевірки учасників фестивалю, а також для конкурсів і розважальних програм під час дозвілля.

Президент ЄОК Патрік Хіккі високо оцінив роботу українських фахівців: «Я щиро дякую НОК України за його позитивний досвід та цікавий розвиток, який повністю використано у цьому унікальному путівнику». І, звертаючись до учасників фестивалю, додав: «Насолоджуйтеся подорожжю в Європу! Поділяйте олімпійські ідеали і цінності з нами!».

У 2013 р. посібник було доопрацьовано і його нова версія слугувала освітнім програмам на Юнацьких Олімпійських фестивалях у голандському Утрехті та румунському Брашові.

У 2015 р. оновлена версія «Your Olympic Guidebook», затверджена новоутвореною комісією ЄОК «Олімпійська культура та спадщина», яку очолила видатна фінська фігуристка Сузанна Рахкано, побачила світ і була роздана всім 50 національним олімпійським комітетам європейських країн. Посібник успішно використовувався на Юнацькому Олімпійському фестивалі в Тбілісі (2015р.), а також під час проведення перших Європейських ігор в Баку.

Доповнену версію посібника було перевидано у 2016 та 2017 рр. Олімпійська вікторина, що є останнім розділом доопрацьованого навчального посібника, за рекомендацією Комісії ЄОК, була перетворена в електронний додаток і стала доступною для всіх бажаючих, навіть по телефону. 2017 р. в Україні було видано два оновлених посібники для школярів молодшого та середнього віку з олімпійської освіти, доповнених з урахуванням європейського досвіду – «Твій перший олімпійський путівник» і «Твій олімпійський путівник» (автор М. Булатова).

На думку спеціалістів – директорів загальноосвітніх шкіл, учителів, керівників і співробітників регіональних відділень НОК України та Олімпійської академії України – саме цей формат навчальних видань є найбільш доступним, затребуваним і популярним серед школярів.

Олімпійський щоденник

2005 р. було започатковано спільний проект НОК України та Олімпійської академії України — олімпійський щоденник. Спочатку планувалося випустити його для учнів дитячих спортивних шкіл. Цей незвичний шкільний документ викликав зацікавленість не тільки юних спортсменів, а й тих дітей, які не займаються спортом. Враховуючи дитячий інтерес до «олімпійського» змісту щоденника, НОК України та ОАУ було ініційовано спільний проект — щорічне видання олімпійського щоденника для школярів нашої країни. Цей проект з роками став традиційним. На сторінках олімпійського щоденника поряд з інформацією про історію та сучасність Олімпійських ігор, олімпійські цінності, церемонії і символи, про міста-організатори Ігор Олімпіад, зимових

Олімпійських ігор, Юнацьких Олімпійських ігор, Європейських Юнацьких Олімпійських фестивалів, про олімпійські види спорту, чемпіонів і призерів Олімпійських ігор, з'явилися нові рубрики — рекомендації до здорового способу життя і раціонального харчування, поради чемпіонів, олімпійські вікторини і ребуси тощо.

Щоденники щорічно безкоштовно розповсюджуються в усіх куточках України. Ця робота здійснюється за підтримки партнерів НОК України. Юні знавці олімпійського спорту — переможці олімпійської вікторини, надрукованої у щоденнику, щорічно отримують нагороди від Національного олімпійського комітету України, які їм вручають напередодні Нового року в урочистій обстановці.

Олімпійські плакати

Зважаючи на необхідність забезпечення наочності реалізації олімпійської освіти в школах, президент ОАУ професор М. М. Булатова вийшла з пропозицією до НОК України щодо створення олімпійських плакатів. НОК України підтримав цю слушну пропозицію. Академією було підготовлено першу серію із десяти плакатів. Зміст плакатів

«Стародавні Ігри», «Відродження», «Символи», «Ігри, що підкорили світ», «Проблеми», «Тенденції», «Олімпійська Україна», «Багатогранність», «Олімпійські чемпіони незалежної України», «Національний олімпійський комітет України». Завдяки зусиллям НОК України олімпійські плакати були розіслані в усі регіони країни.

Відгуки педагогів, батьків, учнів шкіл та ДЮСШ України показали високу навчально-інформаційну ефективність цієї форми подання матеріалу. Наступний комплект олімпійських плакатів було підготовлено і видано у 2012 р. До комплекту увійшли десять плакатів: «Стародавні Олімпійські ігри», «Відродження», «Олімпійські символи та церемонії», «Олімпійські талісмани», «Олімпійські цінності», «Ігри, що підкорили світ», «Чемпіони Олімпійських ігор» (два плакати) та «Юнацькі Олімпійські ігри».

Наступним проектом НОК України та ОАУ став випуск у 2014 р. серії із 17 плакатів з історичної спадщини олімпійського спорту України. Мета випуску цих плакатів – залучати

підростаюче покоління до олімпійських цінностей через конкретні приклади з життя видатних українських та зарубіжних атлетів – чемпіонів та призерів Олімпійських ігор.

Олімпійські плакати. 2012 р.

Серія плакатів, присвячених здобуткам українських атлетів на Олімпійських іграх. 2014 р.

У 2015–2016 рр. НОК України спільно з Олімпійською академією України розпочали реалізацію нового навчального проекту – видання комплексу із 60 плакатів, який розкриває історію становлення і розвитку олімпійських видів спорту – від давнини до сучасності. Під час здійснення проекту автори

спиралися на рекомендації Комісії МОК з культури та збереження олімпійської спадщини, яка пропонує у своїх роботах демонструвати тісний зв'язок спорту з історією та мистецтвом. Метою цієї роботи було ознайомлення молоді з різноманітністю видів олімпійського спорту і досягненнями українських атлетів у них.

Серія із 60 плакатів з історії олімпійських видів спорту. 2016 р.

Виконану роботу було позитивно оцінено не тільки школярами, викладачами, батьками, а й зірками олімпійського спорту, які стверджували, що подібна навчальна продукція допомагає їм у роботі із залучення молоді до здорового способу життя та занять спортом, і, безумовно, слугує патріотичному вихованню.

Енциклопедія олімпійського спорту у запитаннях і відповідях

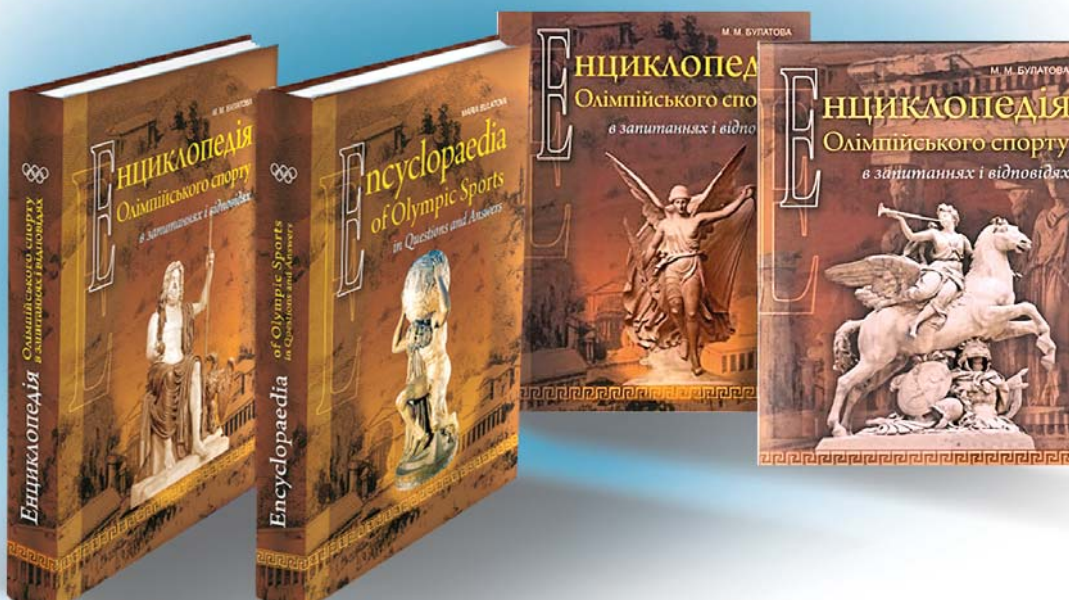
Виконуючи свою просвітницьку місію, Олімпійська академія України піклується про створення навчально-методичного супроводу інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес підростаючого покоління і знаходиться у постійному пошуку нових форм залучення дітей до вивчення олімпійської історії та олімпійських цінностей.

Саме тому в 2008 р. виникла ідея створення «Енциклопедії олімпійського спорту у запитаннях і відповідях» (авт. М. Булатова). Для більшої зацікавленості дітей різними аспектами олімпійського руху було запропоновано нові дидактичні підходи подачі інформації. Книга містить не тільки широку інформацію про яскраві події багатовікової історії Олімпійських ігор, починаючи від їх зародження в Стародавній Греції на початку першого тисячоліття до нашої ери і закінчуючи найцікавішими сторінками сучасних Олімпійських ігор, а й спонукає читачів до активної пізнавальної діяльності, самостійності, творчого мислення та самовдосконалення.

Так, для перевірки знань учнів сформульовано 1700 запитань, на кожне з яких читачеві пропонуються по чотири варіанти відповідей, а правильність обраної відповіді можна перевірити вже на наступній сторінці. Видання

ілюстроване понад 900 малюнками і фотографіями, підписи до яких представляють короткий ілюстрований курс олімпійської історії. Рубрики «Цікаво», «Історична довідка», «Міфи і легенди», «Легенди спорту» доповнюють текст безліччю цікавих інформаційних фактів про події Олімпійських ігор давнини і Олімпійських ігор сучасності.

Книга містить п'ять розділів, передмову і побажання президента МОК Жака Рогге та президента НОК України, олімпійського чемпіона Сергія Бубки.

У своєму побажанні Жак Рогге звертається до НОК України: «Від імені Міжнародного олімпійського комітету хочу привітати Національний олімпійський комітет України й Олімпійську академію України з ініціативою, що гідна схвалення, і висловити подяку автору книги доктору, професору М. М. Булатовій за ґрунтовну підготовку цієї яскравої книги, яка, без сумніву, стане невід’ємною частиною олімпійської освіти. Вихід у світ даної книги має особливо важливе значення у зв’язку із заснуванням Юнацьких Олімпійських ігор у переддень їхнього дебюту в 2010 році».

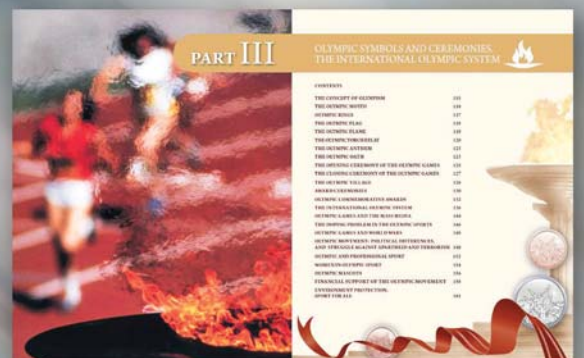
Безумовною цінністю цієї книги є те, що про дуже складні явища і проблеми олімпійського руху автору вдалося розповісти дуже локанічно, у доступній для юного читача формі.

Книгу було видано у 2009 р. українською та англійською мовами.

Її рекомендовано Міжнародною олімпійською академією як навчальний посібник для учасників Юнацьких Олімпійських ігор (з 2010 р. до сьогодні), було перекладено таджицькою та словенською мовами, частини енциклопедії були видані у відповідних країнах. «Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях» була презентована на XIII Олімпійському конгресі, що проходив у Копенгагені в 2009 р., де вона отримала високу оцінку МОК.

Електронна версія цієї праці розміщена на сайті НОК України, а компакт-диски, на яких вона записана, разом з друкowanymi виданнями були безоплатно передані в усі шкільні бібліотеки України.

2010 р. її було визнано кращою книгою України у номінації «Із глибини віків» серед історико-енциклопедичних видань.

Навчальне видання «Олімпійці розмовляють англійською»

Для успішної інтеграції школярів України в світову спільноту (особливо юних спортсменів, які виїжджають на змагання) фахівці ОАУ в 2011 р. підготували і видали українсько-російсько-англійський розмовник «Олімпійці розмовляють англійською». Це видання (у трьох книгах) містить як загальну, так і спеціальну лексику з олімпійських видів спорту. Воно дає можливість у доступній формі поповнити словниковий запас, краще орієнтуватися в міжнародній спортивній термінології, ознайомитися з правилами етикету і поведінки, прийнятими у світі.

Презентація книги відбулася у липні 2011 р. у Міністерстві освіти і науки України, а першими його користувачами стали члени національної команди України – учасники XI Європейського Юнацького Олімпійського фестивалю в турецькому Трабзоні.

У першій частині розмовника, підготовленого колективом авторів під керівництвом професора М. Булатової, викладено загальноповсякденну лексику, яка систематизована за тематичним принципом, що ґрунтується на ситуаціях, які найчастіше виникають: знайомство, митниця, аеропорт, готель, ресторан, магазини, побутове обслуговування, надзвичайні ситуації тощо, подано типові словосполучення, моделі фраз і висловів.

У всіх розділах розмовника є інформація та коментарі, мета яких – допомогти атлету зорієнтуватися в незнайомому мовному середовищі, а також корисні поради і коментарі, що дозволяють швидко реагувати і корегувати поведінку юного спортсмена.

У другій частині розмовника вміщено найуживаніші спеціальні терміни з 26 олімпійських видів спорту. У кожному блоці подаються історія олімпійського виду спорту та Міжнародної федерації, що здійснює керівництво його розвитком, ілюстративний матеріал із зазначенням технічних вимог до місць проведення змагань і відповідного

обладнання й інвентарю, олімпійська програма і кількість комплектів медалей, що розігрують під час олімпійського турніру.

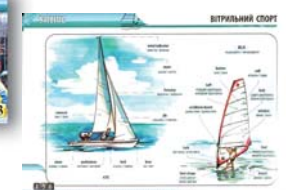
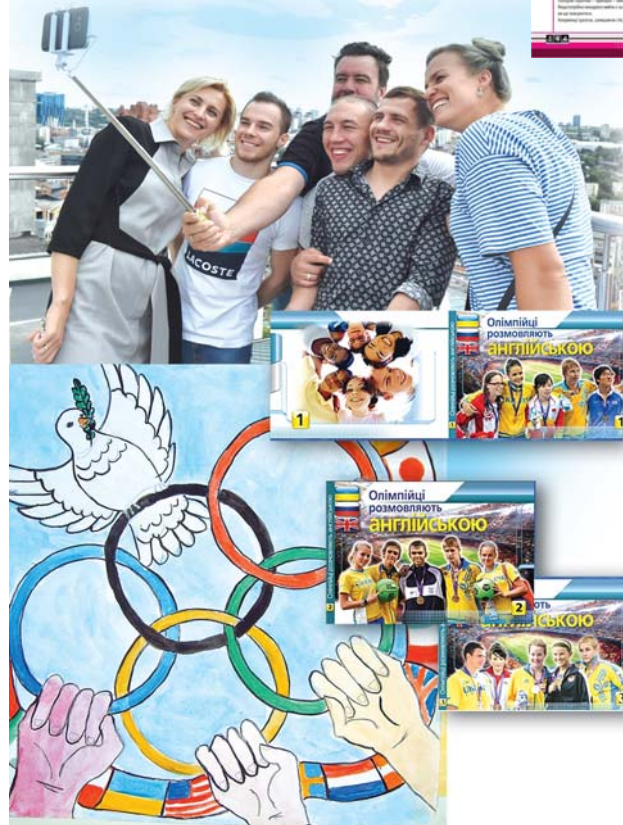
Наприкінці кожного блоку подано найуживаніші команди та цікаву інформацію про рекордні величини та визначних спортсменів у тому чи іншому виді олімпійського спорту. Всі термінологічні одиниці розміщено в алфавітному порядку.

Книга має оригінальне художнє оформлення, містить 70 акварельних малюнків.

Видання розмовника було б неможливим без підтримки Національного олімпійського комітету України. А його розповсюдження в рамках акції НОК України «Олімпійська книга» дало можливість користуватися ним навіть у віддалених куточках нашої країни.

Україно-російсько-англійський розмовник «Олімпійці розмовляють англійською». 2011 р.

Серія навчальних посібників, присвячених Олімпійським іграм

У суспільній думці міцно вкоренилося уявлення про Олімпійські ігри, як про наймасштабнішу спортивну подію світового значення. Це справедливо, оскільки Олімпійські ігри є ареною безкомпромісної боротьби за олімпійські нагороди сильніших спортсменів, які представляють понад 200 держав.

Особливої гостроти Олімпійські ігри набувають і як арена демонстрації досягнень історичних і культурних цінностей країн, спортсмени яких беруть участь у цих змаганнях.

Привернення уваги до багатогранності Олімпійських ігор, їх значної освітньої та виховної ролі може виявитися значним резервом підвищення ефективності гуманітарної освіти і гуманістичного виховання молоді, що, у свою чергу, не може не впливати на підвищення значущості спортивної складової Олімпійських ігор.

Усуненню цього протиріччя сприяє, починаючи з 2007 р., регулярне видання

навчально-методичних посібників до кожних Ігор Олімпіад, зимових Олімпійських ігор і Юнацьких Олімпійських ігор.

Сьогодні видано десять посібників, рекомендованих Комісією з фізичної культури науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України до використання у загальноосвітніх навчальних закладах як складової системи олімпійської освіти: «Ігри XXIX Олімпіади. Пекін-2008», «XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер-2010», «Юнацькі олімпійські ігри. Сінгапур-2010», «Зимові Юнацькі олімпійські ігри. Інсбрук-2012», «Ігри XXX Олімпіади. Лондон-2012», «XXII зимові Олімпійські ігри. Сочі-2014», «II Юнацькі олімпійські ігри. Нанкін-2014», «II зимові Юнацькі олімпійські ігри. Ліллекхаммер-2016», «Ігри XXXI Олімпіади. Ріо-де-Жанейро-2016», «XXIII зимові Олімпійські ігри. Пхьончхан-2018». Посібники містять як пізнавальну інформацію, так і творчі завдання.

Кожний посібник містить інформацію про організацію Олімпійських ігор (матеріал представлено у вигляді відповідей на прості запитання «Що?», «Коли?», «Де?», «Як?», «Чому саме це місто?»), символи і церемонії (емблеми, талісмани, гасла, смолоскипи та естафети олімпійського вогню, піктограми, монети та поштові марки, олімпійські медалі), особливості організації олімпійських селищ, роботу волонтерів, про олімпійські об'єкти, види спорту у програмах Ігор, календар олімпійських змагань, культурні Олімпіади, освітні програми Ігор, охорону довкілля, економічні аспекти Ігор, засоби масової інформації та інформаційні системи і, нарешті, про систему безпеки під час проведення Ігор.

Окремим розділом представлено інформацію про олімпійську команду України.

Кожний посібник включає розділ для розвитку творчої активності дітей, їх самостійної та групової діяльності, подано запитання для самостійної перевірки знань, теми для написання творів і художньої творчості, ділові та ситуаційні ігри, запитання для проведення вікторин.

Під час підготовки кожного з цих посібників виходили з того, що увага до чергових Олімпійських ігор загострюється перед їх проведенням. Тому НОК України та Олімпійська академія України забезпечують видання кожного посібника за 6–8 місяців до початку чергових Ігор з тим, щоб викладачі та учні отримали всебічну інформацію про майбутню подію у період підвищеного інтересу до нього.

Навчальні посібники для школярів, присвячені Іграм Олімпіад, зимовим Олімпійським іграм та Юнацьким Олімпійським іграм

III. Міжнародні наукові конгреси конференції, семінари, симпозиуми

Церемонія відкриття II Міжнародного наукового конгресу «Сучасний олімпійський спорт». Від лівої: президент НОК України Валерій Борзов, голова Верховної Ради України Володимир Мороз, ректор НУФВСУ Володимир Платонов. Київ, 1997 р.

З 1998 р. Національний університет фізичного виховання і спорту України спільно з Національним олімпійським комітетом України та Олімпійською академією України виступили ініціаторами проведення міжнародних наукових конгресів «Сучасний олімпійський спорт».

Спочатку вони задумувалися, як заходи для вчених із країн Східної та Центральної Європи і Центральної Азії – регіонів, що до того не мали великих наукових форумів такої тематичної спрямованості. Ідея їх проведення була підтримана тодішнім президентом МОК Хуаном Антоніо Самаранчем і Всесвітньою радою зі спортивної науки і фізичного виховання (ICSSPE).

I Міжнародний науковий конгрес «Сучасний олімпійський спорт» відбувся у 1993 р. під патронатом МОК і НОК України на базі Українського державного університету фізичного виховання і спорту, в якому взяли участь близько 200 фахівців із 21 країни. Серед них – директор спортивних програм МОК Жільбер Філі, директор юридичної служби МОК Говард Стапп, представники МОК, ЕОС, ICSSPE, керівники Європейської мережі вищих навчальних закладів фізкультурного профілю.

II Міжнародний науковий конгрес «Сучасний олімпійський спорт» проводився 1997 р. теж у Києві. Його учасниками були вже 500 учених і практиків із 63 країн. До офіційної програми форуму ввійшли 246 доповідей.

III Конгрес пройшов у 1999 р. в Академії фізичного виховання імені Юзефа Пілсудського (Варшава, Польща).

IV Конгрес відбувся в 2000 р. в Києві і був приурочений до 70-річчя Національного університету фізичного виховання і спорту України.

У 2001 р. було засновано Міжнародну асоціацію університетів фізичної культури і спорту, президентом якої було обрано ректора НУФВСУ Володимира Платонова. За його ініціативи конгреси стали основним системотвірним заходом діяльності асоціації.

Професор Лев Матвеев (Росія) серед учасників Міжнародного наукового конгресу «Сучасний олімпійський спорт та спорт для всіх». Київ, 2005 р.

XVIII Міжнародний науковий конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх» в Казахській академії спорту і туризму, присвячений XXVIII Всесвітній зимовій Універсіаді 2017 р. та 70-річчю академії. Алмати, 2014 р.

П'ятий конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх» проходив у Мінську (Білорусь, 2001), шостий – у Варшаві (Польща, 2002), сьомий – у Москві (Росія, 2003), восьмий – в Алмати (Казахстан, 2004), дев'ятий – у Києві (Україна, 2005), десятий – у Гданську (Польща, 2006), одинадцятий – у Мінську (Білорусь, 2007), дванадцятий – у Москві (Росія, 2008), тринадцятий – в Алмати (Казахстан, 2009), чотирнадцятий – у Києві (Україна, 2010), п'ятнадцятий – у Кишиневі (Молдова, 2011), шістнадцятий – у Софії (Болгарія, 2012), сімнадцятий – у Пекіні (Китай, 2013), вісімнадцятий – в Алмати (Казахстан, 2014), дев'ятнадцятий – в Єревані (Вірменія, 2015), ювілейний – двадцятий – у Санкт-Петербурзі (Росія, 2016), двадцять перший – у Варшаві (Польща, 2017).

Ці форуми збирають сотні вчених та інших фахівців із країн Європи, Азії, Америки, Африки, Австралії. Серед тих, хто виступав у різні роки з доповідями на пленарних засіданнях конгресів, можна згадати таких видатних учених і фахівців-практиків із різних країн, як Володимир Платонов (Україна), Антоніо Дал Монте (Італія), Альберт Вільям Тейлор (Канада), Валерій Борзов (Україна), Кароль Бретц (Угорщина), Марія Булатова (Україна), Джеймс Скіннер (США), Драган Міланович (Хорватія), Гудрун Долл-Теппер та Йорг Ейхгорн (Німеччина), Лев Матвєєв (Росія), Михайло Бака (Україна), Хенрік Созаньскі (Польща), Рон Мохан (Велика Британія), Кайрат Закир'янов (Казахстан), Клод Луї Гальєн

(Франція), Сергій Бубка (Україна), Девід Воллечинські (США), Денніс Хатчер (Австралія), Ісідорос Кувелос (Греція), Діонісіс Гангас (Греція), Дарвін Семотюк (Канада) та інші.

Питання, що входять до програми конгресів, торкаються проблем різних сфер олімпійського спорту.

Учасники XIX Міжнародного наукового конгресу «Олімпійський спорт і спорт для всіх». Єреван, 2015 р.

Учасники Міжнародного наукового конгресу «Олімпійський спорт і спорт для всіх». 2003, 2009 рр.

Київ, 2000 р.

Міжнародні наукові конгреси «Олімпійський спорт і спорт для всіх»

Київ, 2005 р.

Київ, 2005 р.

Алмати, 2009 р.

Алмати, 2009 р.

Кишинів, 2011 р.

Софія, 2012 р.

Пекін, 2013 р.

Варшава, 2017 р.

Алмати, 2014 р.

Всеукраїнська конференція «Олексій Бутовський – провісник олімпійського руху сучасності»

Знаменною подією для українського і міжнародного олімпійського руху стало святкування у 2008 р. 170-річчя від дня народження просвітителя, педагога і громадського діяча, члена першого складу МОК, нашого співвітчизника генерала О. Д. Бутовського, в рамках якого було проведено всеукраїнську науково-практичну конференцію «О. Д. Бутовський – провісник олімпійського руху сучасності». У ній взяли участь внучаті племінники

О. Д. Бутовського, представники національних олімпійських комітетів і олімпійських академій з різних країн, понад 400 представників різних регіонів України. Провідні лектори особливу увагу приділили ролі О. Д. Бутовського в історії освіти і становленні міжнародного олімпійського руху сучасності.

Під час конференції було презентовано чотиритомне видання праць О. Д. Бутовського.

Всеукраїнська науково-практична конференція «О. Д. Бутовський – провісник олімпійського руху сучасності». Київ, 2008 р.

Конференції, присвячені питанням системи підготовки спортсменів в олімпійському спорті

У полі зору НОК України та ОАУ постійно знаходяться питання, пов'язані з системою підготовки спортсменів в олімпійському спорті. Всім аспектам цієї кропіткої роботи присвячені науково-практичні семінари для тренерської команди країни, що проводяться на базі провідного вищого навчального закладу України – Національного університету фізичного виховання і спорту України. Основні зусилля семінарів спрямовані на те, щоб українські тренери та інші спеціалісти, задіяні в олімпійській підготовці, мали можливість регулярно підвищувати свою професійну кваліфікацію та знайомитись з найновішими світовими науковими, методичними та іншими досягненнями в цій галузі.

Президент НОК України Сергій Бубка на відкритті Всеукраїнських семінарів для тренерів вищої кваліфікації. Київ, 2015 р.

Урочисте відкриття Міжнародної науково-практичної конференції «Тренувальні та змагальні навантаження в сучасному спорті», присвяченої 100-річному ювілею з дня народження видатного тренера і науковця в галузі спортивного тренування професора І. В. Вржесневського. Київ, 2011 р.

Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна система спортивної підготовки гімнастів»

2012 р. спортивна громадськість України широко відзначала 100-річчя від дня народження видатного тренера Олександра Мишакова, який виховав цілу когорту прославлених українських гімнастів – олімпійських чемпіонів і чемпіонів світу, серед яких Лариса Латиніна – найтитолованіша спортсменка

в олімпійському русі сучасності. НОК України та Академія стали одними з організаторів Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна система спортивної підготовки гімнастів», присвяченої пам'яті Олександра Мишакова – дивовижної людини і наставника.

Виступ багаторазової олімпійської чемпіонки зі спортивної гімнастики Лариси Латиніної на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна система спортивної підготовки гімнастів», присвяченої 100-річчю від дня народження видатного тренера А. С. Мишакова. Київ, 2012 р.

Міжнародні наукові конференції «Актуальні проблеми спортивної медицини»

Президент МОК Жак Рогге, професор М. М. Булатова, професор В. М. Левенець

НОК України та ОАУ співпрацюють з оргкомітетами багатьох наукових форумів, що проходять в Україні, сприяючи широкому впровадженню в їхні програми роботи з актуальних проблем олімпійського спорту та його медико-біологічного забезпечення. Починаючи з 2002 р., було започатковано проведення наукової конференції «Актуальні проблеми спортивної медицини», яка набула популярності, стала традиційним щорічним заходом, що проводиться в стінах НУФВСУ.

На конференціях обговорюються питання медичного забезпечення юнацького спорту, проблеми жіночого спорту, фармакологічна підтримка в практиці спорту, невідкладні стани в практиці спортивної медицини, спортивні травми – причини, профілактика, лікування тощо.

Професор Л. Г. Шахліна на Міжнародній конференції «Медицина в спорті вищих досягнень і масовій фізичній культурі», Київ, 2007 р.

Виступ віце-президента НОК України, голови Медичної комісії НОК України Віктора Коржа на відкритті Континентального семінару зі спортивної медицини «Актуальні проблеми сучасної спортивної медицини», Київ, 2008 р.

Міжнародна науково-практична конференція «Олімпійський спорт: історія і сучасність», присвячена 100-річчю від дня заснування Київського олімпійського комітету

Знаковою подією 2013 р. для олімпійської сім'ї України стало святкування 100-річчя від дня заснування Київського олімпійського комітету та проведення в Києві в 1913 р. Першої Російської Олімпіади. В рамках святкування ювілею відбувся ряд заходів: Міжнародна науково-практична конференція «Олімпійський спорт: історія і сучасність» (за участю представників Міжнародного олімпійського комітету, Європейських олімпійських комітетів, видатних істориків олімпійського руху, керівників міністерств і відомств України, ректорів вищих навчальних закладів країн СНД); олімпійська експозиція в музеї міста Києва; культурно-освітні та спортивні заходи на головній вулиці столиці України – Хрещатику; «круглі столи».

До знаменних подій було приурочено і випуск подарункового ілюстрованого видання «Київ 1913. Перша Російська Олімпіада» (українською та англійською мовами) (авт. С. Бубка, М. Булатова), в якій всебічно висвітлено історію великої Всеросійської виставки і приуроченої до неї Першої Російської Олімпіади, що відбулася в Києві в 1913 р.

У виданні показано, як Перша Російська Олімпіада сприяла розвитку вітчизняного спорту й олімпійського руху, докладно висвітлено і багатівікову історію Києва – від давніх часів до початку ХХ ст. А розділу, що розповідає про підготовку та проведення Олімпіади, передусім ґрунтовна розповідь про багатогранне спортивне життя Києва на початку ХХ ст., що великою мірою сприяло вибору його місцем проведення перших у тодішній країні національних Олімпійських ігор. Численні фотографії, вміщені в книзі, дозволяють читачеві відчувати атмосферу, що панувала в Києві на початку 1900-х років, і побачити місто таким, яким його бачили учасники Першої Російської Олімпіади.

Відкриття міжнародної науково-практичної конференції «Олімпійський спорт: історія і сучасність», Київ, 2013 р.

Всі філателісти та прихильники олімпійського руху отримали чудову нагоду поповнити свою колекцію спеціально виготовленим поштовим блоком до 100-річчя олімпійського Києва, який запустив в обіг Національний олімпійський комітет України спільно з «Укрпоштою». 2013 р.

25 травня 2013 р. президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка урочисто відкрив олімпійську експозицію, присвячену 100-річчю проведення Першої Російської Олімпіади та створення Київського олімпійського комітету.

«Круглий стіл» «Сучасний олімпійський рух: ідеали, цінності та їх реалізація»

24 грудня 2014 р. за підтримки НОК України відбулося засідання «круглого стола» «Сучасний олімпійський рух: ідеали, цінності та їх реалізація».

У заході взяли участь провідні спеціалісти країни з різних сфер діяльності, олімпійські чемпіони, зарубіжні науковці. Учасники «круглого стола» обговорили ідеали та цінності олімпійського руху в концепції сучасного олімпізму, торкнулися питань позитивних

та негативних аспектів професіоналізації та комерціалізації олімпійського спорту, а також обмінялися думками про діяльність МОК як взірця міжнародної співпраці.

Учасники зустрічі зійшлися у думці, що сучасний олімпієць повинен буди не тільки успішним у спорті, а й гармонійно, фізично й інтелектуально розвинутою особистістю – прикладом для наслідування у суспільстві.

Учасники «круглого стола» «Сучасний олімпійський рух: ідеали, цінності та їх реалізація». Київ, 2014 р.

Міжнародний форум «Олімпійський спорт: історія і сучасність»

9 – 13 грудня 2016 р. в НУФВСУ під патронатом НОК України відбувся Міжнародний форум «Олімпійський спорт: історія і сучасність» з нагоди 25-річного ювілею від дня заснування Олімпійської академії України.

В урочистостях взяли участь президент НОК України, член Виконкому МОК, олімпійський чемпіон Сергій Бубка, віце-президент НОК, член МОК, олімпійський чемпіон Валерій Борзов, голова Комітету молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України Артур Палатний, президент Української академії наук Олексій Оніпко, керівник Міжнародної асоціації університетів фізичної культури Кайрат Закир'янов, представники олімпійських академій Литви, Латвії, Молдови, Німеччини, Казахстану, ветерани олімпійського спорту України, ректори та викладачі вищих навчальних закладів спортивного профілю, представники спортивних федерацій з видів спорту, громадських організацій, директори й учителі загальноосвітніх навчальних закладів, методисти обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Сергій Бубка передав вітання з ювілеєм від президента Міжнародного олімпійського комітету Томаса Баха та Виконкому МОК. З відеопривітанням до присутніх звернувся президент Міжнародної олімпійської академії Ісідорос Кувелос.

У рамках Форуму пройшли Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми сучасної олімпійської освіти», Всеукраїнський семінар «Загальноосвітня школа – джерело знань, загальнолюдських та олімпійських цінностей» та семінар «Сучасний стан та перспективи розвитку теорії і методики спортивної підготовки».

Діяльність Олімпійської академії України було відзначено Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, Національного олімпійського комітету України, подякою Міністерства молоді та спорту України. За вагомий особистий внесок у виховання освіченої і здорової нації президент Олімпійської академії України Марія Булатова була удостоєна медалі НОК України «За відданість олімпізму», знака МОН України «За наукові та освітні досягнення», ордена Української академії наук «За творчі здобутки». Діяльність багатьох членів Академії було відзначено подяками Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України, МОН України та НОК України.

Президент НОК України Сергій Бубка передає вітання від президента МОК Томаса Баха. Київ, 2016р

Відеозвернення президента Міжнародної олімпійської академії Ісідороса Кувелоса

Міжнародний форум «Олімпійський спорт: історія і сучасність»

Конференції для молодих учених

Міжнародна науково-практична конференція «Молода спортивна наука України»

Міжнародна наукова конференція «Молода спортивна наука України». Львів

Не залишаються поза увагою НОК України та Академії молоді науковці. Ще у 1996 р. Львівським державним інститутом фізичної культури (нині ЛДУФК) було започатковано проведення Міжнародної наукової конференції «Молода спортивна наука України». Щорічно, вже понад 20 років, вона збирає молодих науковців – студентів, магістрантів, аспірантів – з багатьох куточків нашої країни та зарубіжжя для творчих дискусій, під час яких всебічно обговорюються найрізноманітніші актуальні фундаментальні і прикладні проблеми олімпійського спорту, спорту вищих досягнень, фізичного виховання, фізичної культури різних верств населення і масового спорту.

Всеукраїнська олімпіада з іноземних мов «Студент і олімпійський спорт»

*Учасники
Всеукраїнської
олімпіади з іноземних
мов. Київ, 2011 р.*

З 2000 р. за ініціатииви Академії проводяться Всеукраїнські олімпіади з іноземних мов «Студент і олімпійський спорт» серед студентської молоді спеціалізованих вищих навчальних закладів України під патронатом НОК України. У своїх виступах студенти звертаються до тем, тісно пов'язаних з різними аспектами сучасного олімпійського руху та олімпійського спорту. Переможці та учасники олімпіад нагороджуються Почесними грамотами та призами Олімпійської академії України та НОК України.

*Заклучний етап
Всеукраїнської олімпіади з
іноземних мов серед вищих
спортивних навчальних
закладів «Студент і
олімпійський спорт». Київ,
2013 р.*

Міжнародна науково-практична конференція «Молодь та олімпійський рух»

Відзначила своє десятиріччя Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Молодь та олімпійський рух», що була започаткована Національним університетом фізичного виховання та спорту України. У конференціях беруть участь молоді науковці з вищих навчальних закладів України та зарубіжних країн. В рамках конференцій проводяться пленарні засідання, майстер-класи, «круглі столи», вікторини «Знавець олімпійського спорту». Втілюючись у практику, результати досліджень молодих науковців, з одного боку, сприяють успіхам спортсменів у національних та міжнародних змаганнях, а з іншого – допомагають робити більш ефективною діяльність, спрямовану на збагачення духовності та поліпшення здоров'я людей, підвищення їхньої працездатності, створення належних умов для гармонійного відпочинку та дозвілля. Крайні доповіді відзначаються дипломами і пам'ятними подарунками НОК України та Олімпійської академії України.

Президент Олімпійської академії України професор М. М. Булатова вітає учасників конференції «Молодь та олімпійський рух». Київ, 2015 р.

Директор Олімпійської академії України Валентина Єрмолова вручає нагороду переможцю вікторини «Знавець олімпійського спорту». Київ, 2013 р.

Урочисте відкриття ІХ Міжнародної конференції «Молодь та олімпійський рух». Київ, 2016 р.

Президент Національного олімпійського комітету України, член Виконкому Міжнародного олімпійського комітету, олімпійський чемпіон Сергій Бубка вітає учасників X Міжнародної конференції «Молодь та олімпійський рух». Київ, 2017 р.

Пленарне засідання X Міжнародної конференції «Молодь та олімпійський рух». Київ, 2017 р.

24 – 25 травня 2017 р. в Національному університеті фізичного виховання і спорту України відбулася ювілейна X Міжнародна конференція «Молодь та олімпійський рух». У роботі конференції взяли участь представники Адміністрації Президента України Олександр Гонтарук, голова Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Артур Палатний; Міністр молоді та спорту Ігор Жданов; заступник Міністра освіти і науки Роман Гребка; президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка; президент Олімпійської академії України Марія Булатова, понад 200 молодих учених, аспірантів, магістрантів, студентів із 40 вищих навчальних закладів, які представляли 15 країн світу.

Виступаючи перед молодими учасниками, президент НОК України зазначив: «Сьогодні в міжнародному олімпійському русі молоді відводиться особливе місце і важлива роль. Свідченням цього є запровадження Міжнародним олімпійським комітетом Юнацьких Олімпійських ігор, розробка програми «Молодий посол», інтеграція в програму Олімпійських ігор нових екстремальних дисциплін, які популярні серед молоді. Всі ці кроки спрямовані на залучення молоді до активної участі в розвитку олімпійського руху».

Учасники секції «Олімпійська освіта: досвід, проблеми, перспективи» X Міжнародної конференції «Молодь та олімпійський рух». Київ, 2017 р.

Всеукраїнський студентський форум «Студент і спортивна наука»

2012 р. в НУФВСУ з метою залучення студентської молоді до наукової діяльності відбувся Всеукраїнський студентський науковий форум з питань спорту вищих досягнень «Студент і спортивна наука» під патронатом НОК України та ОАУ за сприяння Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, який об'єднав понад 200 учасників – представників 14 вищих навчальних закладів з різних

регіонів України. У роботі Форуму було піднято такі теми: «Система олімпійської підготовки спортсменів», «Спортивне тренування жінок та його медико-біологічне забезпечення»; «Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті», «Засоби відновлення спортсменів за умов високих тренувальних і змагальних навантажень».

*Презентація нових видань.
Київ, 2016 р.*

*Урочисте відкриття
Всеукраїнського
студентського наукового
форуму з питань спорту
вищих досягнень «Студент
і спортивна наука». Київ,
2012 р.*

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук галузі «Фізичне виховання та спорт»

На базі Національного університету фізичного виховання і спорту України проводяться підсумкові науково-практичні конференції Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук галузі «Фізичне виховання та спорт» з метою пошуку та підтримки обдарованої студентської молоді, створення умов для її творчого зростання, активізації наукової роботи студентів як найважливішого фактору формування фахівців нового типу, створення у вищих навчальних закладах системи широкого залучення студентів до участі у галузевих наукових програмах.

*Відкриття II туру
Всеукраїнського конкурсу
студентських наукових
робіт з природничих,
технічних та гуманітарних
наук у 2011/2012
навчальному році галузі
«Фізичне виховання
та спорт». Київ, 2012 р.*

Всеукраїнська студентська олімпіада за напрямом «Спорт» (за видами)

Доцент Лідія Радченко проводить вікторину «Знавець олімпійського спорту» з учасниками олімпіади. Київ, 2011 р.

На базах провідних навчальних закладів України щорічно під патронатом НОК України та ОАУ проводиться Всеукраїнська студентська олімпіада за напрямом підготовки «Спорт» та спеціальністю «Спорт» (за видами). Програма Олімпіади включає три конкурсні випробування: тестування знань з дисципліни «Загальна теорія підготовки спортсменів в олімпійському спорті», брейн-ринг з дисципліни «Професійний спорт», а також конкурс усних доповідей з дисципліни «Історія олімпійського руху».

Учасники Всеукраїнської студентської олімпіади «Олімпійський та професійний спорт». Київ, 2011 р.

Учасники Всеукраїнської студентської олімпіади за напрямом підготовки «Спорт» у Харківській державній академії фізичної культури. Харків, 2015 р.

Голова журі професор Марія Булатова з переможцями вікторини «Знавець олімпійського спорту». Київ, 2017 р.

Учасники Всеукраїнської студентської олімпіади. Київ, 2017 р.

IV. Міжнародний рейтинг української олімпійської освіти та науки

Сьогодні діяльність НОК України та Олімпійської академії України пов'язана з олімпійською освітою, користується заслуженим авторитетом і посідає гідне місце в дружній сім'ї міжнародної спільноти.

Основою міжнародних аспектів діяльності НОК України та ОАУ у сфері

олімпійської освіти є тісна співпраця з Міжнародним олімпійським комітетом (Лозанна, Швейцарія), Європейськими олімпійськими комітетами, Центром П'єра де Кубертена, Міжнародним товариством олімпійських істориків (ISOH), національними олімпійськими комітетами та академіями понад 50 країн.

Українські вчені – провідні лектори міжнародних наукових форумів

З огляду на науковий авторитет, значний досвід розробки і впровадження системи олімпійської освіти, провідних фахівців України в галузі олімпійського спорту та олімпійського руху запрошують для читання лекцій і проведення семінарів з підвищення кваліфікації для тренерів і вчених – в Аргентину, Бразилію, Іспанію, Португалію, Францію, Мексику, Італію, Німеччину, Грецію, Туреччину, Польщу, Словаччину, Словенію, Хорватію, Сербію, Білорусь, Казахстан, Колумбію, Росію, Латвію, Литву, Китай, Республіку Корею, Монголію, Уругвай та інші країни.

Мирослав Дутчак на XIV Міжнародному конгресі «Спорт для всіх». Рим, Італія. 2011 р.

Вільнюс, 2000 р.

Віце-президент НОК України професор Володимир Платонов проводить лекцію для провідних тренерів Колумбії. Калі, 1997 р.

Бухарест, 2015 р.

Штрбське Глєсо, 2014 р.

Перший віце-президент НОК України професор Володимир Платонов – запрошений лектор Центру олімпійських досліджень. Лондон. Онтаріо. Канада. 1995р.

Професор Володимир Платонов – учасник XIII Олімпійського конгресу. Копенгаген, Данія. 2009 р.

Токіо, 2016 р.

Українські вчені – провідні лектори міжнародних наукових форумів

Дубровник, 1998 р.

Токіо, 2016 р.

Калі, 2016 р.

Пунта-дель-Есте, 2016 р.

Албена, 2017 р.

Пекін, 2016 р.

Софія, 2015 р.

Калі, 2016 р.

Мадрид, 2008 р.

Баку, 2017 р.

Баку, 2015 р.

Пунта-дель-Есте, 2016 р.

Представники НОК України в робочих органах міжнародних організацій

Сергій Бубка – член виконкому МОК, голова комісії МОК «Антураж спортсменів», член Координаційної комісії МОК III зимових Юнацьких Олімпійських ігор 2020 р. в Лозанні

Діяльність НОК України спрямована на налагодження зв'язків і співробітництва з міжнародними організаціями, закладами освіти країн світу з метою використання кращого світового освітнього досвіду, підготовки професійних кадрів сфери фізичного виховання та спорту, участі у освітніх програмах і проектах МОК, АНОК, ЄОК, МОА тощо.

Україна може пишатися тим, що сім її представників активно працюють у семи робочих органах МОК і ЄОК. Так, членом виконкому МОК є президент НОК України Сергій Бубка; в комісії МОК «Культура і олімпійська спадщина» плідно працюють віце-президент НОК України Валерій Борзов та президент Олімпійської академії України Марія Булатова, а в комісії МОК «Олімпійська освіта» – Віра Передерій.

Наша країна має своїх представників в європейському олімпійському співтоваристві: Ігор Гоцул – член комісії ЄОК «Європейський союз», Інга Бабакова входить до комісії «Навколишнє середовище і спорт для всіх», Наталія Добринська обрана до комісії атлетів ЄОК.

Віце-президент НОК України
В. Ф. Борзов та президент Олімпійської академії України М. М. Булатова працюють в комісії МОК «Культура й олімпійська спадщина»

Наталія Добринська – член комісії атлетів ЄОК

Віра Передерій – член комісії МОК «Олімпійська освіта»

Ігор Гоцул – віце-президент НОК України, член комісії ЄОК «Європейський союз»

Інга Бабакова – член комісії ЄОК «Навколишнє середовище та спорт для всіх»

Президент МОК Хуан Антоніо Самаранч серед учасників Міжнародної конференції МОК "Жінки та спорт": М. Булатова, Н. Гапріндашвілі, Л. Шахліна, Лозанна, 1996 р.

Лариса Шахліна, голова Комісії «Жінки і спорт» Олімпійської академії України, доктор медичних наук, професор — одна з провідних фахівців світу з питань охорони здоров'я спортсменок

Збільшення участі жінок в олімпійському русі, досягнення ними провідних позицій у спорті на національному і світовому рівнях, висока зацікавленість світової спільноти у розвитку жіночого спорту перебувають під пильною увагою Міжнародного олімпійського комітету.

НОК України та Академія, починаючи з участі у першій Міжнародній конференції МОК «Жінки та спорт» (Брайтон, Велика Британія, 1994 р.), активно задіяні у вирішенні соціально значущих проблем розвитку жіночого спорту.

Актуальними в діяльності Олімпійської академії України залишаються питання подолання політичних, релігійних, культурних та структурних перешкод на шляху жінок-спортсменок, жінок-фахівців у галузі спорту. Використовуючи власний досвід, спираючись на результати досліджень у співпраці з комісією НОК України «Жінки та спорт», Академія бере активну участь у процесі розвитку жіночого спорту, підвищенні ролі жінок в олімпійському русі.

Учасниці Міжнародної конференції МОК "Жінки та спорт", Віндхук, Намібія, 1997 р.

Президент НОК України Сергій Бубка поставив свій підпис під Брайтонською декларацією «Жінки та спорт», засвідчивши зі свого боку, що НОК України підтримує і дотримуватиметься задекларованих ініціатив. Київ, 2013 р.

Професор Л. Г. Шахліна перед виступом на Міжнародному конгресі "Жінки і спорт", Рим, 2003 р.

Роль Міжнародної олімпійської академії у розвитку системи олімпійської освіти в Україні

Особливу роль у розвитку системи олімпійської освіти в нашій країні відіграє тісна співпраця Олімпійської академії України з Міжнародною олімпійською академією. Найважливішим у цій роботі є активна участь представників України в усіх заходах, що проводяться Міжнародною олімпійською академією. Так, за період існування Олімпійської академії України понад 200 її представників взяли участь у різних сесіях і семінарах МОА, для яких перебування на батьківщині давньогрецьких Олімпійських ігор стало важливою подією в житті. Вони отримали нові знання, величезний досвід спілкування в олімпійській родині, практичні навички поширення філософії олімпізму і його цінностей в Україні серед підростаючого покоління, ознайомилися з культурою різних народів усіх куточків планети, де розвивається олімпійський рух.

Більшість учасників сесій МОА – студенти, аспіранти та викладачі спеціалізованих вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту, в яких викладається дисципліна «Олімпійський спорт» і проводяться дослідження з різних аспектів історії олімпійського руху та олімпійського спорту.

Представники України Альона Заронянець (2009 р.) і Георгій Лопатенко (2013 р.) стали володарями грантів Міжнародної олімпійської академії і Пелопонеського університету на навчання за магістерською програмою «Олімпійські дослідження, олімпійська освіта, організація і менеджмент олімпійського спорту». Віра Передерій та Ірина Бойко навчалися за магістерською програмою у Міжнародному олімпійському університеті (Сочі, Росія). Міжнародне наукове та спортивне співтовариство високо оцінює внесок українських фахівців у розвиток міжнародного олімпійського руху та олімпійської освіти. Враховуючи науковий авторитет, значний досвід розробки методології та впровадження системи олімпійської освіти, керівництво

Президент Національного олімпійського комітету України С.Н. Бубка – запрошений лектор Міжнародної олімпійської академії.

Міжнародної олімпійської академії запрошує українських учених як провідних лекторів до участі в освітніх програмах, що проходять в Олімпії. Так, доктор наук з фізичного виховання і спорту, почесний професор НУФВСУ, президент НОК України і член виконкому МОК Сергій Бубка і президент Олімпійської академії України, завідувач кафедри історії та теорії олімпійського спорту НУФВСУ, доктор педагогічних наук, професор Марія Булатова неодноразово читали лекції на сесіях і семінарах в Олімпії. Представник Сумського відділення Олімпійської академії України Олександр Томенко був запрошений координатором сесії МОА для молодих учених. А представники Олімпійської академії України Тетяна Рудковська була координатором семінару МОА для аспірантів, Ірина Бойко – координатором першого літнього семінару для молодих делегатів з Азербайджану.

Марія Булатова виступає в Афінах з інаугураційною промовою з нагоди відзначення її найвищою нагородою Міжнародної олімпійської академії «Афіна». 2012 р.

Ірина Бойко – координатор першого літнього семінару для молодих делегатів з Азербайджану. Олімпія, 2013 р.

В Міжнародній олімпійській академії

Залучення молоді до світової олімпійської спільноти

Національний олімпійський комітет України та Олімпійська академія України докладають чимало зусиль для залучення молоді до міжнародної олімпійської сім'ї. Так, у 2008 р. молоді представники Олімпійської академії України Яків Щербашин та Ольга Апалькова завоювали право представляти нашу країну на молодіжному фестивалі «Спорт, культура, мистецтво», який відбувся у Стамбулі (Туреччина).

Ірина Бойко – волонтер зимових Олімпійських ігор 2014 р.

Представники головного фахового закладу вищої освіти – Національного університету фізичного виховання та спорту України – постійні учасники Міжнародних юнацьких Олімпійських ігор Співдружності Незалежних Держав (СНД).

Організатори цих культурно-спортивних заходів прагнуть розвивати у молоді навички управління в галузі спорту, залучати їх до цінностей та принципів олімпізму, налагоджувати міжкультурні зв'язки, знаходити нових друзів та однодумців.

Українська делегація на Міжнародних юнацьких Олімпійських іграх СНД, 2017 р.

Делегація України – переможці Міжнародних юнацьких Олімпійських ігор СНД, 2015 р.

Зарубіжні колеги – бажані гості в Україні

*Х.А. Самаранч,
С. Бубка, 2004 р.*

Неоціненну допомогу у становленні національної системи олімпійської освіти в Україні надали президенти МОК Хуан Антоніо Самаранч, Жак Рогге та Томас Бах, президент Міжнародної олімпійської академії Ісідорос Кувелос, директор МОА Діонісіс Гангас і почесний декан МОА Константінос Георгіадіс, які неодноразово відвідували Україну з офіційними візитами.

Видатні вчені сучасності – Антоніо Дал-Монте (директор НДІ НОК Італії), Патрік Шамаш (директор медичної комісії МОК, Швейцарія), Альберт Тейлор (декан факультету кінезіології

Університету Західного Онтаріо, Лондон, Канада), Еміліо Ортега Гомес (директор видавництва «Raídotribo», Іспанія), Жак Рогге (президент МОК), Ісідорос Кувелос (президент МОА), Давид Валечинскі (президент товариства олімпійських істориків ISON, США), стали почесними докторами НУФВСУ.

Президент ЄОК Патрік Хіггі і Янез Косьянчич неодноразово відвідували НОК і Олімпійську академію України.

Делегації НОК і Академії понад 50 держав, здійснили візити до Міжнародного центру олімпійських досліджень і освіти.

В. Платонов, Ж. Рогге, С. Бубка. 2006 р.

М. Булатова, Ж. Рогге, В. Платонов, 2006 р.

Ж. Рогге – почесний доктор НУФВСУ. 2006 р.

Ж. Рогге, М. Булатова, 2006 р.

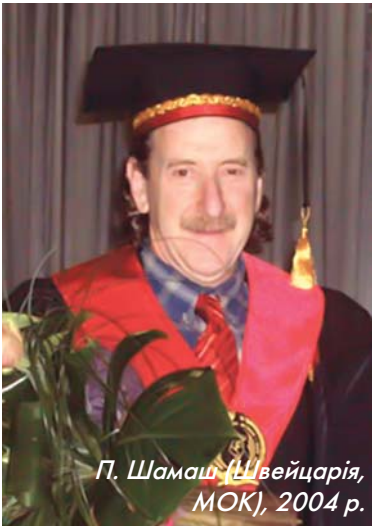
*Директор МОА
Д. Гангас (зліва)
та президент МОА
І. Кувелос, 2010 р.*

С. Бубка та Т. Бах, 2014 р.

П. Рауба, Е. Ортега Гомес (Іспанія) та А. Тейлор (Канада), 1997 р.

*П. Шамаш (Швейцарія,
МОК), 2004 р.*

Ж. Рогге, 2007 р.

*Д. Валечинскі (США),
2015 р.*

*Р. Барні (Канада), В. Платонов, А. Тейлор
(Канада), 1997 р.*

*Б. Рижняк (Молдова), М. Булатова,
В. Родиченко (Росія), А. Ерта (Латвія). 2001 р.*

*А. Дал-Монте (Італія),
В. Платонов, 1997 р.*

Делегація НОК Панами, 2013 р.

*Члени МОК – гості Міжнародного центру
олімпійських досліджень і освіти.*

Делегація Білорусії. 2013 р.

*М. Булатова, К. Леннарди (Німеччина),
К. Георгіадіс (Греція). 2013 р.*

В. Столяров, С. Бубка, В. Платонов. 2014 р.

Делегація Республіки Корея, 2004 р.

*Тошіо Цурунага (МОК) –
гість НОК України та ОАУ*

Янез Косьянич, М. Булатова. 2016 р.

*С. Бубка, М. Булатова, Шейх Аль-Сабах
аль-Фахад. 2013 р.*

Делегація Міжнародного товариства олімпійських істориків – бажані гості Академії. 2014 р.

Делегація країн СНД, 2013 р.

П. Хіггі, С. Бубка, 2012 р.

Делегація НОК Алжиру, 2015 р.

Делегація НОК Казахстану, 2015 р.

Президент ОА Литви . 2015 р.

Делегація Тунісу, 2011 р.

Янез Косьянчич та С.Бубка з магістрантами НУФВСУ, 2016 р.

У штаб-квартирі ЮНЕСКО жіночій збірній команді України з фехтування на шпагах у складі Надії Казимирчук, Яни Шемякіної, Ольги Портали та Єви Виборнової було вручено нагороду «За чесну гру у спорті». Париж, 2007 р.

Нагородження Миколи Зоца в номінації «Чесна гра». 2009 р.

Визначення переможців у номінації «Найшляхетніший атлет» та «Найоб'єктивніший арбітр» Комісії «Чесної гри» НОК України на чемпіонаті Європи з фехтування. Київ, 2008 р.

Голова медичної комісії НОК України Віктор Корж

Презентація українського аналогу антидопінгової програми Outreach в Олімпійському домі. Київ, 2017 р.

V. Освітня діяльність комісії НОК України

Комісії НОК України в межах своєї компетенції проводять плідну освітню та просвітницьку діяльність серед учнівської та студентської молоді, спортсменів і тренерів, широкої громадськості.

Комісія «Чесна гра» НОК України пропагує одну з основних олімпійських цінностей «Fair Play». Її діяльність спрямована на популяризацію принципів чесної спортивної боротьби; проведення просвітницької роботи за чистоту спорту (спорт без допінгу) серед атлетів, тренерів та осіб, причетних до спорту; виявлення та відзначення проявів благородства, дотримання правил чесної боротьби на спортивних аренах та поза їх межами. Члени Комісії – активні учасники освітніх акцій НОК України, пропагандисти олімпійського руху, його цінностей серед юних спортсменів. Очолює Комісію бронзовий призер Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. в метанні молота Олександр Крикун.

Медична комісія НОК України спрямовує свою діяльність на захист здоров'я атлетів, дотримання Всесвітнього антидопінгового кодексу та інших положень стосовно боротьби із вживанням допінгу в спорті всіма фахівцями, причетними до олімпійського спорту. Комісія проводить активну просвітницьку та освітню роботу серед атлетів, тренерів, організаторів спортивного руху в Україні. Члени Комісії – активні учасники всеукраїнських та міжнародних конференцій, семінарів, симпозіумів з медичних питань в олімпійському спорті. Очолює Комісію член виконкому НОК України, доктор медичних наук Віктор Корж.

Етико-дисциплінарна комісія НОК України покликана стимулювати дотримання у діяльності НОК України етико-дисциплінарних норм усіма суб'єктами олімпійського руху в Україні та особами, які акредитовані НОК України на Олімпійських іграх, протидіяти будь-яким формам дискримінації, тим самим сприяти поширенню цінностей олімпійського руху серед спортсменів, тренерів та функціонерів. Очолює Комісію член МОК, дворазовий олімпійський чемпіон Валерій Борзов.

Засідання етико-дисциплінарної комісії НОК України

Комісія «Жінки та спорт» НОК України бере активну участь у процесі розвитку жіночого спорту, підвищенні ролі жінок в олімпійському русі. Її діяльність спрямована на вирішення соціально значущих проблем розвитку жіночого спорту. Серед основних завдань її діяльності є максимально ефективно залучення жінок до всіх аспектів спортивної діяльності; сприяння визнанню важливості залучення жінок до спорту як внеску в суспільне життя та розвиток здорової нації; забезпечення охорони здоров'я жінок-атлеток через проведення освітньої роботи серед спортсменок, їх тренерів і наставників. Очолює Комісію член Комісії ЄОК «Навколишнє середовище та спорт для всіх», бронзовий призер Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. у стрибках у висоту Інґа Бабакова.

Підведення підсумків роботи Комісії НОК України «Жінки та спорт» і відзначення активної роботи організаторів спортивних фестивалів. 2015 р.

За вагомий внесок у розвиток спортивної медицини та пропаганду олімпійського руху професор Лариса Шахліна удостоєна Почесної відзнаки НОК України. Київ, 2017 р.

Комісія з підвищення кваліфікації тренерського складу та стратегії олімпійської підготовки

Комісія є колегіальним органом Виконавчого комітету НОК України. Щорічно за ініціативи комісії проводяться вісім семінарів-нарад із сучасної системи знань та аналізу передового досвіду підготовки спортсменів до Олімпійських ігор з провідними тренерами, які проходять курси підвищення кваліфікації в Національному університеті фізичного виховання і спорту України; видається спеціальна література для фахівців в олімпійському спорті надається консультативна допомога тренерському складу і менеджерам, залученим до системи олімпійської підготовки. Очолює комісію член виконкому НОК, академік Володимир Платонов.

Нагородження кращих спортивних журналістів та фотографів. Київ, 2017 р.

Михайло Волобуєв – голова Асоціації спортивних журналістів України

Засідання Комісії НОК України з роботи з діаспорою

Видання української діаспори журналу «Наш Спорт»

Чемпіонат світу з футболу серед команд української діаспори

Комісія НОК України «Засоби масової інформації та пропаганда олімпійського руху»

вирішує непрості завдання: донести до глядача, читача, слухача повномасштабну, об'єктивну інформацію як про спортивні змагання, так і про ідеали олімпізму. Її діяльність з висвітлення олімпійського руху, його впливу на інші сфери життя суспільства – культуру, мистецтво, політику, духовне життя – сприяють формуванню позитивних ціннісних орієнтацій, нових стереотипів мислення особистості, особливо дітей та молоді. Зусиллями комісії наше суспільство і світ дізнаються про розвиток олімпійського руху в Україні, освітні проекти та акції НОК України, успіхи українських атлетів на міжнародній арені. Комісія – ініціатор проведення різноманітних конкурсів серед представників ЗМІ та тих, хто цікавиться олімпійським спортом. Очолює Комісію член виконкому НОК України, член-кореспондент Академії педагогічних наук України, лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, Ігор Волков.

Комісія НОК України по роботі з діаспорою

виконує відповідальну місію з розбудови олімпійського руху через єднання українства в Україні та за її межами. Українська діаспора, будучи однією з найчисленніших у світі, зберігає не тільки національну українську ідентичність, духовність, мову, культуру, а й формує позитивний імідж нашої країни в світі у багатьох сферах суспільного життя: політиці, економіці, культурі і, звичайно, в олімпійському спорті, який потребує всілякої підтримки наших співвітчизників. Важливим завданням Комісії є поширення цінностей олімпійського руху та досвіду України з реалізації завдань олімпійської освіти серед молоді української діаспори. Очолює Комісію почесний член НОК України Василь Карленко.

Комісія атлетів спрямовує свою діяльність на забезпечення прав та захист атлетів в олімпійському русі, покращення їх соціального захисту, допомогу в соціальній адаптації після закінчення спортивної кар'єри. Значне місце в її діяльності посідає робота з поширення олімпійських цінностей серед підростаючого покоління, активна участь в багатьох освітніх проєктах та акціях НОК України. Члени комісії – почесні учасники традиційних Олімпійських уроків, бажані гості в навчальних закладах. Очолює Комісію бронзовий призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. у потрійному стрибку Олена Говорова.

Засідання Комісії атлетів НОК України

Дружна команда однодумців Комісії атлетів НОК України

Наталія Добринська отримала керівну посаду в Комісії атлетів ЄОК

Комісія НОК України «Спорт і навколишнє середовище» спрямовує свою діяльність на вивчення взаємозв'язку спорту і навколишнього середовища, пошуку шляхів і форм взаємовигідної співпраці з установами та організаціями в інтересах розвитку спорту та збереження довкілля. Важливим напрямом роботи Комісії є проведення просвітницької та освітньої роботи з екологічних питань, пов'язаних з олімпійським спортом, серед учнівської молоді та юних спортсменів в рамках освітніх проєктів НОК України. Очолює Комісію заслужений економіст України, ректор НУФВСУ Євгеній Імас.

Українські олімпійці на відкритті «Олімпійської лави». Київ, 2014 р.

Підписання Меморандуму про співробітництво між НОК України, Національним університетом фізичного виховання та спорту України та Міністерством екології України. Київ, 2017 р.

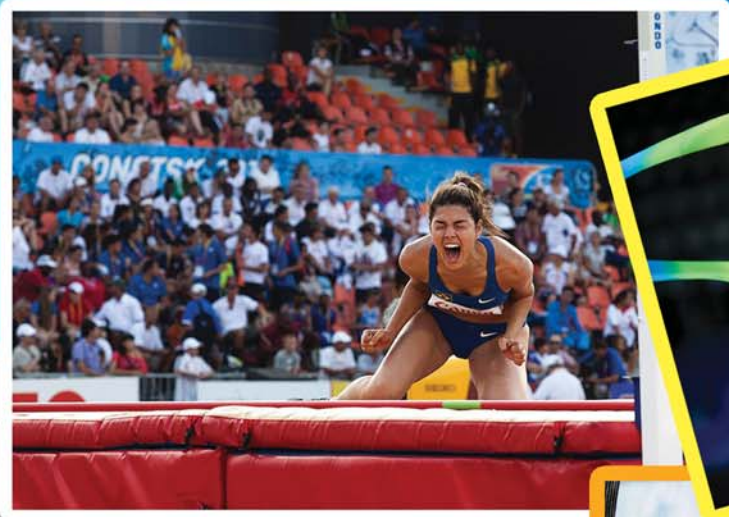
Екологічні акції «Чисте довкілля»

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СПОРТИВНОЇ ФОТОГРАФІЇ

З 2008 р. НОК України проводить Всеукраїнський конкурс спортивної фотографії. Світлини, пройняті ідеями і цінностями олімпізму, що відображають швидкоплинні миттєвості спортивних подій та емоції їх учасників, сприяють підняттю престижу українського олімпійського спорту на світовій арені.

VI. Досвід ветеранів на службі олімпійської освіти

Михайло Макаравич Бака, член Виконкому Олімпійської академії України (1991–2007 рр.), голова Ради ветеранів фізичної культури і спорту України (1991–2007 рр.). Кавалер Олімпійського ордена МОК

Одним із важливих напрямів діяльності Олімпійської академії України є робота, спрямована на підтримку і подальший розвиток ветеранського руху — значного потенціалу ветеранів — фахівців, які активно сприяють розвитку фізичної культури і спорту, олімпійського руху, пропаганді здорового способу життя та творчого довголіття, а також передають свій великий досвід молодому поколінню. Значний внесок у консолідацію діяльності Олімпійської академії України та інших організацій з питань ветеранського руху вніс М.М. Бака — член Виконкому академії, який тривалий час очолював Раду ветеранів фізичної культури і спорту України.

Ветерани фізичної культури і спорту, серед яких багато олімпійських чемпіонів та призерів Олімпійських ігор, бажані гості на Олімпійських уроках у навчальних закладах, заходах у рамках Олімпійського тижня, Олімпійського дня тощо, ініційованих НОК України та Олімпійською академією України. Олімпійська академія проводить велику пошукову

роботу із залученням ветеранів спорту з метою увіковічення історичного шляху українського спорту та його активних учасників: спортсменів і тренерів. Видання «Олімпійське сузір'я України. Атлети» та «Олімпійське сузір'я України. Тренери» – данина поваги і вшанування атлетів і тренерів, які у різні роки множили спортивну славу України.

Від лівої: Ю. Крюков, В. Платонов, Ю. Поярков, М. Булатова на церемонії «Герої спортивного року» Київ, 2013 р.

Ветерани фізичної культури і спорту почесні гості Всеукраїнського олімпійського уроку, Київ, 2010 р.

Дев'ятиразова олімпійська чемпіонка Лариса Латиніна в гостях у ОАУ. Київ, 2002 р.

Президент ОАУ М.М. Булатова вручає диплом почесного члена Олімпійської академії України ветерану спортивного руху України В.В. Кулику

VII. Нагороди та почесні звання

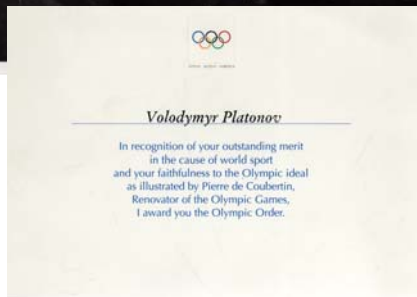
У штаб-квартирі ЮНЕСКО член Виконкому МОК Сергій Бубка за особистий внесок у пропагування миру та толерантності через спорт й олімпійський дух був названий чемпіоном спорту ЮНЕСКО. Париж, Франція. 2003 р.

Плідна діяльність тих, хто створював систему олімпійської освіти в нашій країні й зробив чимало корисного, реалізуючи різноманітні дослідницькі, освітньо-популяризаційні та інші проекти, неодноразово відзначалися державними нагородами: орденом Держави, орденами князя Ярослава Мудрого, Богдана Хмельницького та княгині Ольги, орденами «За заслуги» та «За мужність». Діяльність багатьох фахівців відмічено грамотами Верховної Ради України, почесними званнями «Заслужений діяч науки і техніки», «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України», «Заслужений працівник народної освіти України», «Заслужений економіст України» та відомчими відзнаками Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України, Національної академії педагогічних наук України, Української академії наук, а також державними нагородами зарубіжних країн. Українські фахівці удостоєні високих нагород міжнародних організацій: звання чемпіона спорту ЮНЕСКО, нагороди «Laureus World Sports Awards» у номінації «Досягнення усього життя», премії «International Sports Event Management» (ISEM), нагороди «The Panathlon International Flambeau d'Or» за популяризацію спорту (С. Н. Бубка), вищої нагороди МОК Олімпійського ордена (В.М. Платонов), відзнаки МОК – медалі П'єра де Кубертена, Трофею президента МОК Томаса Баха, нагороди «Спорт і мистецтво», нагороди Міжнародної олімпійської академії «Афіна», плакети, що

носить ім'я першого президента МОК Дмитріюса Вікеласа, – від Міжнародного товариства олімпійських істориків (М.М. Булатова), звань «Почесний доктор» багатьох університетів світу (В.М. Платонов, С.Н. Бубка, М.М. Булатова, В.П. Борзов, В.М. Болобан).

Олімпійський орден
МОК

Олімпійський орден
НОК України

На XXXI Генеральній асамблеї НОК України за вагомий
внесок у розвиток олімпійського руху президент НОК
України Сергій Бубка вручив члену виконкому НОК України,
професору Володимиру Платонову найвищу нагороду
олімпійського руху України – Олімпійський орден. 2015 р.)

Олімпійський орден
НОК Казахстану

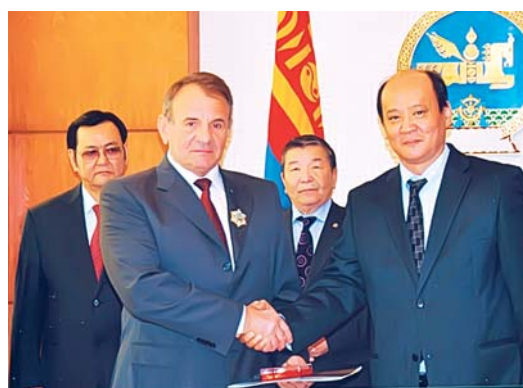

Олімпійський орден
НОК Вірменії

Українські вчені відзначені державними нагородами України. Київ, 2000 р.

Медаль Дружби та орден Полярної Зірки — урядові нагороди Монголії

Член виконкому НОК України Володимир Платонов та президент Олімпійської академії України Марія Булатова на прийомі у Президента Монголії

VIII. Олімпійська меморабілія

Комісія НОК України «Олімпійська освіта і культура» та Олімпійська академія України ведуть активну роботу зі створення олімпійських меморабілій – пам'ятних знаків, медалей, значків, поштових марок та конвертів, що випускаються ексклюзивно до Олімпійських ігор, тощо.

Нагороди НОК України

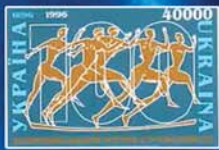
Знак НОК України
«О. Д. Бутівський»

Медаль НОК України
«За відданість
олімпійському
руху»

Найвища нагорода
НОК України –
Олімпійський орден

Пам'ятна медаль «100-річчя
Київського олімпійського
комітету». 2013 р.

Олімпійські марки

25 РОКІВ РАЗОМ ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА

За загальною редакцією
С. Н. Бубки, М. М. Булатової

Авторський колектив:

С. Н. Бубка, М. М. Булатова (розділи I—VIII)
В. М. Єрмолова, Л. О. Радченко,
І. М. Кроль, С. С. Коханська (розділ II)
Д. В. Белокуров (розділи I—VIII)

Формат 60x84/6.
Папір крейдяний, глянцевий 150 г/м²
Ум. друк. арк. . Тираж пр.

Надруковано: ПП «Перша друкарня»
Свідоцтво ДК №3567
м. Київ, вул. Виборзька, 84.

